

D9502-52
22.9.52 4 #1153

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada

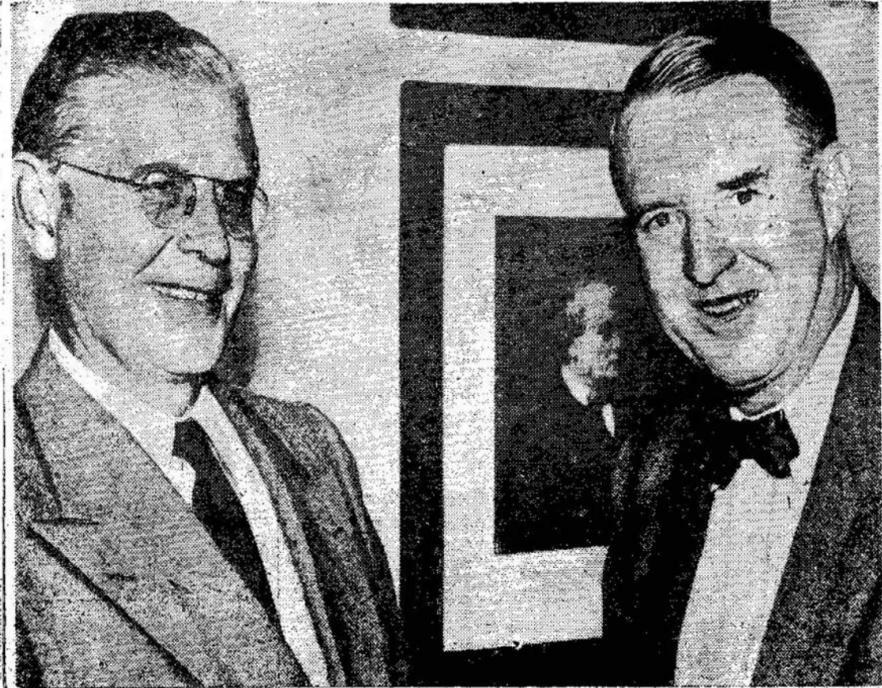
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 1,088

PENKTADIENIS, RUGSEJO (SEPTEMBER) 12, 1952, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXI

Ontarijos premjeras L. Frost ir Kanados finansų ministras Abbott, kurie pasirašė sutartį tarp Ontarijos ir federalės vyriausybės kas liečia tam tikrus taksus. Dabar liko tikrai viena Kvebeko provincija be tokios sutarties su federale valdžia. Drew laikais ir Ontarija spyrėsi prieš tokią sutartį. Frost yra sukalbamasis.

Kinijos-Tarybų Sąjungos Draugystė Yra Taikos Atspara Prieš Agresiją

MASKVA. — "Didžioji draugystė tarp Tarybų Sąjungos ir Kinijos Liaudies Respublikos yra patikima garantija prieš agresiją", sako premjeras J. V. Stalinas savo kablegramoj Kinijos Liaudies Respublikos pirminkui Mao Tse-tungui sąrašyje su 7-tomis metinėmis sukaktuvėmis nuo Japonijos imperializmo paklupdymo.

Stalinas sako, kad Tarybų Sąjungos ir Kinijos Liaudies Respublikos draugystė reiškia "galingą taikos atsparą Tolimuose Rytuose ir visame pasaulyje".

Indija Pasitrauks Iš Karo Korėjoje

NEW DELHI. — Patikimi autoritetai teigia, kad Indija ištrauks savo medikale vienetą iš Korėjos ir nebedalyvaus tame kare. Tas bus padaryta lapkričio mėnesį.

Indija turi medikale vienetą iš 300 vyrų, kuri gelbsti kitų šalių medikalėm jėgom rūpintis sužeistais.

Indija nustotų rėmusi Korėjos karą, kai amerikiečiai peržengė per 38 lygiagrete. Jos lyderiai dažnai kritiko amerikiečių elgesius Korėjoje ir siūlė baigti tą karą.

Stalino kablegrama buvo atsakymas į Kinijos vado kablegramą, kurioje jis išreiškė padėką tarybinei armijai už jos rolę sumušime Japonijos imperializmo.

Savo kablegramoj Stalinui, Mao Tse-tung sako: "Šiandien, kada Japonijos imperializmas vėl atgyja ir agresyves Japonijos jėgos vėl kelia galvą, nesulauzoma draugystė ir santarvė tarp Kinijos ir Tarybų Sąjungos su dar tvirtą garantiją dėl išvengimo pasikartojimo agresijos iš Japonijos pusės ar kurios kitos valstybės, kuri susidėtų su Japonija agresyviuose vaiksnuose."

Abiejų pareiškimai sako tikrą tiesą. Šių dviejų šalių draugystė, kartu su kitomis pažangiomis valstybėmis, šiandien yra taikos atspara. Jei ne Tarybų Sąjungos-Kinijos draugystė, šiandien visa Kinija būtų paskandinta kraujuose. Jei ne Kinijos-Tarybų Sąjungos jėga, šiandien būtų bausis kraujo praliejimas rytinėj Europoj.

Šio bloko pritarimas taikos judėjimui po visą pasaulį su-

tvirtina taikos frontą pasauliniu mastu. Ir dabar, čia eina didžiausias prisirengimas taikos suvažiavimui, kuris įvyks Vienoje, gruodžio pradžioje. Rengiasi dalyvauti aukšti pareigūnai, atstovauja visas gyvenimo šakas.

Pripažįsta Komunistų Atsiekimą T. Sąjungoj

TORONTO. — W. R. Plewman, Toronto Daily Star komentatorius, rašydamas apie būsimą Tarybų Sąjungos komunistų suvažiavimą, pastebi

"Neapykanta neturėtų eiti taip toli, kad nematyti didelių komunizmo atsiekimų Rusijoje ir jos satelituose bėgyje praėjusių 35 metų. Greitas pavertimas Rusijos iš agrikulturnės šalies į vadovaujančią industrinę šalį turi būti pripažintas beveik stebuklingu. Kolektivizacija farmų tiesiog stebėtina. Socialis progresas nepavijo materialio progreso, bet daug atsiekta dėl pagerinimo masių būvio. Komunizmas, nežiūrint jo neapkenčiamos ti-

25 Miestus Sunaikino, Rengias Naikint dar 53

KAESONG. — Generolas Nam Il protestuoja prieš amerikiečių atidėliojimą pasirašyti paliaubas, kurios tęsiasi 14 mėnesių. Jis nurodo, kad priežastis, dėl kurios de-rybos negali būti užbaigtos, yra labai maža ir nepateisina atidėliojimo.

Amerikiečiai, sako jis, buvo pirmi pasiūlyti, kad būtų apsikeista belaisviais, tik vėliau pakišo reikalavimą, kad tie, kurie nenorės, būtų palikti amerikiečių pusėj.

Jis sako, kad amerikiečiai atsisako gražinti visus be-

laisvius neva dėl žmoniškumo, o tuo tarpu žudo belaisvius kempėse. Pastaruoju laiku 4 buvo užmušti, o 64 sužeisti.

Prie to, amerikiečiai bombardavo 25 miestus. Per tuos bombardavimus buvo sunaikinta daug nekaltų žmonių, sugriauta daug namų. Jie rengiasi bombarduoti dar 53 miestus. Čia amerikiečiai visai užmiršta savo "žmoniškumą".

Nam Il kaltina amerikiečius, kad jie sąmoningai nori atidėlioti paliaubų pasirašymą.

Unijos Reikalauja Prekybos su TSRS

MAGRATE, Britanija. — Britanijos unijų suvažiavimas, atstovaujans 8,000,000 unijistų, vienbalsiai priėmė reikalavimą, kad valdžia daugiau prekiautų su Tarybų Sąjunga.

Nedaug delegatų manė, kad ir dešinieji vadai balsuotų už rezoliuciją, nors buvo manoma, kad sentimentas tarp delegatų prielankus rezolucijai, kurią patiekė kairysis sparnas.

Rezoliucija išreiškia aliarumą dėl nuolatos blogėjančios ekonominės padėties ir viltį, kad ta padėtis žymiai pagerėtų, jeigu Britanija daugiau prekiautų su rytinėmis valstybėmis.

Kai kurie delegatai išreiškė opinią, kad vokiečiai ir japonai stumia britus iš vakarinių valstybių rinkų.

MAKARTIZMAS YRA PAVOJUS KANADAI

MONTREAL. — Le Canada, oficialus liberalų laikraštis Kvebeko provincijoje, editoriale pasmerkė "makartizmą", kurs plintąs ir Kanadoje. (Amerikoje yra įstatymas McCarthy vardu, kurs dabar plačiai naudojamas naikinimui žmonių teisių.) Makartizmas labiausiai veržiasi į Kvebeko provinciją.

Kvebeke senai veikia Duplesio įstatymas, kurs taipgi naikina žmonių teises.

ronijos, padarė Rusiją stipria taikoje ir kare."

TAIPE, Formosa. — Amerikiečiai kariniai lyderiai čia nori, kad Jungtinių Valstijų valdžia leistų jiems pasiųsti į Korėją čiangkaišekininkus. Girdi, tas palengvintų amerikiečiams, o iš kitos pusės, duotų progą čiangkaišekininkams prasilavinti karo meną. Dabar jie neturi ko veikti.

Tiems, kurie sako, kad čiangkaišekininkai reikalingi Formosos apsaugai, jie nurodo, kad amerikiečių laivynas yra geresnė apsauga, negu Čiang Kai-šeko kariuomenė.

Čiangkaišekininkai, sako jie, pigiau atsieitų, negu amerikiečiai, nes jų apginklavimas mažiau kainuotų.

Kaip, girdi, čiangkaišekininkai atkariaus Kiniją, jeigu jie neturės progos kovoti ir lavintis.

16,000 Darbininkų Žuvo 1951 metais

WASHINGTON. — Jungtinių Valstijų valdžios informacijos iškelia viršun, kad 1951 metais Jungtinėse Valstijose žuvo per nelaimės industrijoje 16,000 darbininkų ir 2,000,000 buvo sužeista.

1949 metais užmuštų buvo 15,000, o sužeistų 1,870,000.

Kada mažiau darbininkų žuvo, mažiau ir pelno turėjo korporacijos. 1949 metais jų pelnas buvo \$23,200,000, o pernai jau \$25,900,000,000.

Nuo to laiko, kai prasidėjęs karas Korėjoje, industrijoje padidėjęs skubinimas darbe. Tur būt tas ir išaiškina, kodėl daugiau darbininkų užmušta ir sužeista.

Kas Dedasi Jungtinių Tautų Nusiginklavimo Komisijoje?

V. BERESKOVAS

(Didelį plačią rašė apie Vakarinių Jėgų planą dėl ginkluotų jėgų sumažinimo ir Tarybų Sąjungos atsisakymą priimti tą planą. Šis straipsnis duoda aiškesnį vaizdą, kas per planas, kurį siūlo Vakarinės Jėgos, ir kodėl Tarybų Sąjunga atmeta jį. — Red.)

Nusiginklavimo Komisija, sudaryta šeštos JT Generalės Asemblėjos, posėdžiauja New Yorke virš 4 mėnesių, bet iki šiol nepadarė jokio progreso.

Uždaviniai, kuriuos pavedė Komisijai Generalė Asemblė, savo rezolucijoje šių metų sausio 11 dieną, buvo gerai apibrėžti ir specifiniai. Jai buvo pavesta išdirbti pasiūlymus dėl sumažinimo ginkluotų jėgų ir ginklų, taipgi ir dėl uždraudimo masinio žudymo ginklų. Ji taipgi buvo instrukuota sudaryti priemonės dėl efektyvės tarptautinės kontrolės atominės energijos su tikslu užtikrinti vykdomą uždraudimo atominų ginklų ir naudojimą atominės energijos tikslai dėl taikių reikalų.

Nutarimas sudaryti vieną komisiją, įgaliotą egzaminuoti sumažinimą konvencinių ginklų ir uždraudimą atominų ir kitų masinio naikinimo priemonių, buvo sutiktas visame pasaulyje su didele viltimi. Išrodė, kad dabar bus atidaryti vartai praktiškam nusiginklavimo problemos išrišimui, kuris kelia rūpestį masėms visose šalyse.

Bet dar pirmose savaitėse pasirodė aišku, kad dalyvaujantioms valstybėms turi skirtas idėjas, ką Komisija turėtų atlikti.

Esmė tų skirtumų, kurie neleido Komisijai padaryti progresą per visą tą laiką, bus aiški, jeigu mes panauginsime pasiūlymus, kuriuos padarė Tarybų Sąjunga, iš vienos pusės, ir Vakarinės Jėgos, iš kitos.

Tarybų Sąjunga siūlo, kad Komisija išdirbtų planą dėl vienalaikio sumažinimo vienu trečdaliu ginklų ir ginkluotų jėgų visų penkių didžiųjų jėgų ir uždraudimo atominų ginklų, taipgi įsteigimo kontrolės, kad uždraudimas būtų vykdomas. Matote, kad Tarybų Sąjungos pasiūlymas yra viską apimantis ir apima visokius ginklus. Jo priėmimas materialiai palengvintų ginklavimosi našumą, kurią tenka nešti žmonėms, ir sušvelnintų tarptautinį įsitempimą.

Bet Vakarinės Jėgos nori, kad Komisija eitu visai kitu keliu. Jų pasiūlymas pasiūly-

mai reiškia tikrai rinkimą informacijų apsiginklavimo srityje. Amerikos planas, patiektas balandžio 5, siūlo: "Pasiūlymai dėl progresyvaus ir besitęsiančio iškėlimo ir patvirtinimo ginkluotų jėgų ir ginklų." Apie nusiginklavimą nesakė nei vieno žodžio. Amerikiečių pasiūlymai, kurie gavo paramą kitų Atlanto bloko šalių, buvo bandymas paskandinti ginklų sumažinimo klausimą kalbose apie informacijas ginklų srityje. Jie laidojo praktiškas priemones dėl nusiginklavimo amžinai.

Tas planas gali tikti Amerikos militarinei žvalgybai, kuri mėgtų naudoti Jungtinių Tautų Nusiginklavimo Komisiją tikslu išgauti informacijas apie kitų šalių apsigynimą. Jis tikrai patinka Amerikos monopolistams, kurie naudojami apsiginklavimui ir norėtų tęsti jį. Bet taip pat jis nesupuola su žmonių troškimais; jo priėmimas pasmerktų Nusiginklavimo Komisiją visiškam neveikimui.

Tarybų Sąjungos pasiūlymas ne tik numato sumažinimą ginklų ir uždraudimą atominų ginklų, bet ir patiekia konkrečius praktiškus būdus įvykdymui to. Pavyzdžiui, Tarybų Sąjunga siūlo, kad po to, ki bus sutarta uždrausti atominis ginklus ir sumažinti apsiginklavimą, visos vyriausybės patiektų oficialias informacijas apie savo ginklus ir ginkluotas jėgas, įskaitant atominis ginklus, taipgi ir jų palaikomas militines bazes svetimos žemėse. Tarybinis pasiūlymas taipgi numato sudarymą, Saugumo Tarybos sienose, tarptautinės kontrolės agentūros, kuri turėtų teisę daryti inspekciją nuolatiniai, bet nesikištų į vidujinius šalių reikalus. Jis taipgi numato sušaukimą pasaulinės konferencijos dėl sumažinimo apsiginklavimo ir ginklų jėgų. Ant galo, jis reikalauja, kad bakteriologiniai ginklai būtų uždrausti, o nusikaltėliai pašaukti atsakomybėn.

Jeigu tarybinis pasiūlymas būtų buvęs priimtas, Komisija būtų senai galėjus eiti prie įgyvendinimo jai pavestų uždavinių. Bet Amerikos imperialistai ir jų satelitai nori ne nusiginklavimo, o apsiginklavimo, ne uždraudimo, bet praplėtimo masinio žudymo ginklų gamybos, ginklų, kuriuos amerikiniai agresoriai jau dabar naudoja gana plačiai pavidale bakteriologinių bombų, mėtomų Korėjoj ir Kinijoje. Tas išaiškina, kodėl Amerikos-Britų blokas nusiginklavimo komi-

misijoje atsisako priimti tarybinį planą.

Tarybinė delegacija įtikinanti parodė, kad Amerikos-Britų blokas norėjo pasukti Nusiginklavimo Komisiją visai priešingon pusėn. Bet ir po to, kai amerikiečių pasiūlymų tuštumas pasidarė aiškus visiem. Vakarų atstovai nesusilaikė nuo savo pastangų išvesti Komisiją iš jos vėžių. Tą pailiustruoja Olandijos delegato pasiūlymas viduryje gegužio. Su visų rimtumu jis rekomendavo sudaryti "žodyną terminų", išskylančių laike diskusijų nusiginklavimo klausimu. Vakariniai atstovai tuojaus pagriebė šį pasiūlymą, kurio vieninteliu tikslu buvo atidėjimas visų rimtų diskusijų nusiginklavimo klausimu.

Vakarinių Jėgų atstovų Nusiginklavimo Komisijoje trukdanti taktika taip aiški, kad Washingtono patikrinimas jo troškimo dėl nusiginklavimo skeptiškai priimamas net monopolinėje spaudoje. New Yorko Herald Tribune turėjo pripažinti, kad Amerikos "nusiginklavimo" planas sukėlė "platų nusivylimą Europoje", ir kad vis daugiau žmonių pradeda žiūrėti į Amerikos politikierius kaip į karo kurstytojus.

Akyvaizdoje šio sentimentų augimo satelitinėse šalyse, Valstybės Departamentas nutarė griebtis kito nukreipiančio žygio. Achesonas įsakė sudaryti komitetą, su pagarsėjusiu Allen Dulles priešakyje, sudarymui "naujų" Amerikos pasiūlymų. New Yorko Herald Tribune sako, kad Valstybės Departamento oficialai pasakė komieto nariams labai aiškiai, kad idėja yra niekas daugiau kaip propagandinis manevras.

(Bus daugiau)

Trylika Metų nuo Nacių Išiveržimo Lenkijon

Blickrygas

Suėjo 13 metų nuo blickrygo dienos prieš Lenkiją. Lenkijos ponų tariamoji jėga pasirodė jėga ant molinių kojų. Lenkija turėjo 17 pėstininkų divizijų, 200 senų tankų ir 375 lėktuvus. Hitlerinė armija buvo motorizuota, o lenkiški generolai, Smigly-Rydzio vadovaujami, didino kavaleriją, laukdami tos valandos, kada lenkų kavalerija demonstruos rusiškose stepėse. Sovietų Sąjungos pasienyje Lenkija steigė fortifikacijas ir tvirtoves, o ruožius su Vokietija buvo be mažiausios apsaugos.

Bekai, Smiglai ir kiti pusiau-fašistinės Lenkijos vadovai žiūrėjo į Hitlerį, kaip į ištikimiausią talkininką. Kuomet Muencheno konferencijoje su Chamberlainu ir Daladieru hitlerininkams buvo atidarytos žalios šviesos pulti Čekoslovakiją, Lenkijos spauda klykė iš džiaugsmo: Hitleris ir Musolinis yra ištikimiausi Lenkijos draugai.

Lenkijos aristokratai ir generolai ir kapitalistai nekreipė nei menkiausio dėmesio į nacių "ideologą" Rosenbergo pareiškimą, kad "sumaikinus Lenkijos valstybę yra pamatinis vokiečių politikos tikslas."

Hitleris apsidirbo su Lenkija per kelias savaites. Prastai apginkluota lenkų kariuomenė, vadovaujama milijonų bankrutų, nepajėgė net susikoncentruoti atsipyrimui. Pralaimėjimas buvo katastrofiškas.

mustos visą Lenkiją, jei ne Tarybų Sąjungos ginkluotos jėgos, kurios užėmė rytines Lenkijos provincijas.

Didžiavosi Hitlerio Galybe

Lenkijos generolai ir diplomatai, stebėdami hitlerinius karinius paradus Berlyne, didžiavosi naciško reicho galybe. O, kokį stiprų, nenugalimą talkininką turi Lenkija!

Kuomet pulkininkas Beckas nuvyko pasiklonuoti fureriui į Berchtesgadeną, Lenkijos ambasadorius Paryžiuje, ponas Lukaszewicz, pranešė savo valdžiai Varšuvon, kad pagaliau ir francūzai įsitikino, jog Lenkijai negresia joks pavojus iš naciškos Vokietijos pusės.

Lenkijos atstovas Vašingtone grafas Potockis, savo raportuose Varšuvos valdžiai skundėsi, kad amerikiečiai nusistatę prieš hitlerinį režimą ir kad jie nesupranta, jog Lenkija neturi geresnio kaimyno už Vokietiją.

Anglijos ambasadorius Ogilvie Forbes pranešė savo valdžiai Londonan, pabaigoj 1938 metų, kad jeigu Lenkijai ir teks atsisakyti nuo Dancigo, tai kada nors vė-

liau ji gaus už tai kompensaciją (atlyginimą) "Lietuvoj ir Rusijoj".

Lenkijos ponai šventai tikėjo, kad jų priešas yra Tarybų Sąjunga, o ne Vokietija. Ant to įsitikinimo jie ir rėmė visus savo fantastiškus planus.

Goeringas ir kiti nacių viršilos vis tankiau atvykdavo į Bielowiežio miškus medžioti zubrų. Lenkų ponai didžiavosi tokiais svečiais: Lenkijoje knibždėte knibždėjo vokiškų šnipų. Jų raportai sakė, kad Lenkijos valdžia pilnai galima pasitikėti, bet kad lenkų tauta nekenčia nacių. Todėl Hitleris ir pasimojo sunaikinti lenkų tautą. Tarybų Sąjungos galybė ir lenkų tautos patriotizmas velniop pasiuntė jo kriminališkus planus.

Ponai Nieko Nepasimokino

Išmatos lenkų tautos, paliekuonys senjo režimo keikiasi ir švokščia Vašingtone, Londone, Paryžiuje. Tai biauariausi konspiratoriai prieš lenkų tautą.

Bet naujoji Lenkija, liaudiškoji Lenkija, tai ne pilsudskinė, ne bajoriška, ne kapitalistinė Lenkija.

Jos lūpomis kalba ištikimi liaudies vadai.

Lenkijos prezidentas Boleslovas Bierutis yra autorius šių žodžių: "Praėjo ir niekuomet nesugrįš 1939 metų rugsėjis, praėjo ir niekuomet nesugrįš baisi bejėgiškumo gėda, kuri pergyventa 1939 metais. Veltui svajonės visokių judošių ir emigracinių išmatų."

Dabar Lenkija turi ištikimų draugų. Dabar ji kaustosi socialistinės sistemos pagrindais. Dabar Lenkijos liaudis rodo didžiausios kurybinės jėgos.

J. Vincaitis

TORONTO. — Seafarers International Unija kelia protestą, kam leidžia ma plaukioti didžiaisiais ežerais svetimšalių laivams.

Iš vienos pusės, tie laivai atimā darbus iš Kanados laivų statytojų, kenkia laivų kompanijų biuzniui, o iš kitos, jie sudarą pavojų "saugumui".

Girdi, Kanados jūrininkai turį pereiti per skryningus, o svetimšalių laivų jūrininkai esą neliečiami.

Didžiuosius ežerus plaukioją Britanijos, Olandijos, Vokietijos, Norvegijos, Švedijos ir kitų šalių laivai.

O kaip bus, jei pagilins St. Lawrence upę ir dar didesni laivai pradės pasiekti ežerų priep্লাuką?

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: 46917

Sekmad Ties Vyta do kolūkie mis vis d būriuojasi dien čia vy takiada.

Saulės švarutėliu krepšinio lės, toliau kai, išpu riai, nužy mams. Š montvilieč jėgoms: bo, viena popietinė ūkis turi

Apie 60 kų išsiriki kyje "Kol žemutinio pirminink

kas, toliau kų rinktin tais rajo spartakiac mąją vietą vaatlečiai

ninkai PD rojo laipsn iš jų — at

Pakeliam tyne užve žiūrovai s

mo takų: masis star švysteli ž Stasys Gr

kas... st į priekį Ju mas krūti mės juost

rodyklė žy širdžiai je čiai. Jį vis: jis ir darb nas. Sėjos nes norma

dabar štai jantį. Jis i

Vos bai bėgimai, į 200, 400, liau 1,500 Nauji kolū lydimi žiūr lodismentų

Čia pat bėgikės. J už geresni zultatus, teks ginti joninėje k

kiadoje.

Aštri k metrų bėgi bino ir Sta Pirmasis šj 45 sek. jv

Mergaiči kolūkietės ir Aldona

— Štai, skaityklos rodo į Gu

Jie vadina Dažnai val kolūkiečiar nas, aiški

dėti, pasl raščius, žu Bėgiman

sideda mė

Sporto šventė Kolūkyje

Sekmadienio vidurinėse. Ties Vytauto Montvilos vardo kolūkio sporto aikštėlėmis vis daugiau ir daugiau būriuojasi kolūkiečių. Šiandien čia vyksta kolūkio spartakiada.

Saulės apšviesto baltuoju švarutėliu smėliu išpiltos krepšinio ir tinklinio aikštėlės, toliau tęsiasi bėgimo takai, išpurenti šuolių sektoriai, nužymėtos ribos mėty-mams. Ši sporto aikštyną montviliečiai įsirengė savo jėgomis: keli vakarai po darbo, viena kita šeštadienio popietinė talka, ir štai kolūkis turi aikštyną.

Apie 60 kolūkio sportininkų išsiriukuoja paradui. Priekyje "Kolūkiečio" draugijos žemutinio sporto kolektyvo pirmininkas A. Grimalauskas, toliau kolūkio krepšinin-kų rinktinė, praėjusiais metais rajoninėje kolūkiečių spartakiadoje iškovojęsi pirmąją vietą, tinklininkai, leng-vaatlečiai ir kt. Visi sporti-ninkai PDG pirmojo ir ant-rojo laipsnių ženklininkai, 24 iš jų — atskyrininkai.

Pakeliama vėliava, ir aikš-tyne užverda sportinė kova. Žiūrovai susiburia prie bėgi-mo takų: čia duodamas pir-masis startas 100-tui metru. Švysteli žemyn vėliavėlė, ir Stasys Grimalauskas, Justi-nas Grinius, Romas Sešto-kas... startuoja. Išsiveržęs į priekį Justinas Grinius pir-mas krūtine nutraukia baig-mės juostelę. Chronometro rodyklė žymi 12,8 sek. Nu-širdžiai jam ploja kolūkie-čiai. Jį visi gerai pažįsta. Juk jis ir darbe visuomet pirmū-nas. Sėjos metu po dvi dieni-es normas įvykdydavo, o dabar štai jį mato sportuo-jantį. Jis ir čia pirmūnas.

Vos baigiami 100 metrų bėgimai, į startą kviečiami 200, 400, 800 metrų, paga-liau 1,500 metrų bėgikai. Nauji kolūkio čempionai pa-lydimi žiūrovų ir draugų ap-lodismentų.

Cia pat varžosi ir kolūkio bėgikės. Jos atkakliai kovoja už geresnius sportinius re-zultatus, nes nugalėtojoms teks ginti kolūkio garbę ra-joninėje kolūkiečių sparta-kiadoje.

Aštri kova išsivysto 800 metrų bėgime tarp brolių Al-bino ir Stasio Grimalauskų. Pirmasis šį nuotolį per 2 min. 45 sek. įveikia Stasys.

Mergaičių tarpe pirmauja kolūkietės Alvyda Čepaitytė ir Aldona Gudaitytė.

— Štai, žiūrėk, brole, mūsų skaityklos vedėja bėga, — rodo ji Gudaitę kolūkiečiai. Jie vadina ją savo vedėja. Dažnai vakarais ji pasakoja kolūkiečiams įvairias naujie-nas, aiškina tarptautinę pa-dėtį, paskaito naujus laik-raščius, žurnalus bei knygas.

Bėgimams pasibaigus, pra-sideda mėtymų bei šuolių

varžybos. Atkaklios kovos vyksta vyrų ir moterų gru-pėse. Granatos metime su di-džiausiu pasisekimu varžosi seserys Ramutė ir Danutė Ambraziejūtės. Vyksta per-maininga kova. Ją laimi Ra-mutė, nusiųsdama granatą 28 m 40 cm. Vyrų grupėje diską toliausiai numeta kom-jaunuolis Algis Vitkauskas.

Lengvosios atletikos var-žybos. Tinklinio aikštėlėje išsiriukuoja dvi kolūkio tink-linio komandos: trijų briga-dų rinktinės. Prasideda žai-dimas. Pirmosios brigados rinktinė bando paimti inicia-tyvą, bet štai priešininkus dažnai blokuoja antrosios ir

trečiosios brigadų tinklini-kai, kurie laimi susitikimą 2:0. Tos pačios brigados iš-stato ir savo krepšinio komandas. Krepšinininkai kovo-ja net išraudę, bet jų žaidi-me dar jaučiama technikos stoka, neprityrimas. Čia lai-mėtojai tampa taip pat ant-rosios ir trečiosios brigadų rinktinė.

Kolūkio spartakiada bai-giasi, kai saulė jau gula ant horizonto. Jaunimas būre-liais pamažu eina kaimo vieš-keliu. Iš jų krūtinė sklinda skambi kolūkietiška daina. Tai naujojo mūsų kaimo jau-nimas, — jaunimas, kuriam atviri visi keliai į šviesų, kultūringą ir pasiturintą gy-venimą.

A. Remekis

Ūkių Mechanizavimas

T. KULIKAUSKAS

Esminių pertvarkymų į-vyko per Tarybų valdžios metus lietuviškame kaime. Į kolūkio gyvenimo kelią sto-ja visi valstiečiai. Lietuvoje dabar yra apie 3 tūkstančiai stambių kolektyvinių ūkių. Tuo pat sudarytos prielai-dkos neregėtai kilti žemės ū-kiui, o, vadinasi, iš esmės pakelti Lietuvos valstiečių gerovei.

Tarybinė vyriausybė labai rūpinasi tuo, kad Lietuvos valstiečiai būtų apginkluoti priešakine mašinine techni-ka. Didelį vaidmenį keliant žemdirbystės kultūrą, pa-lengvinant kolūkiečių darbą vaidina valstybinės mašinu-traktorių stotys, kurios ap-tarnauja kolūkius pagal su-darytas sutartis. Tuoj po to, kai iš Lietuvos teritorijos buvo išvyti vokiškieji fašis-tiniai grobikai, respublikoje buvo suorganizuota daugiau kaip 40 mašinu - traktorių stočių.

Nuo to laiko tarybų vals-tybė metai iš metų siunčia į Lietuvos kaimą vis daugiau ir daugiau mašinų. Dabar respublikoje veikia 134 maši-nų - traktorių ir melioracijos stotys, gausiai aprūpintos naujaisiais tarybine techni-ka. Palyginti su 1947 me-tais, traktorių skaičius pa-didėjo 15 kartų. Vien tik 1951 metais respublika yra gavusi 1,265 traktorius, 360 savaeigių kombainų, tiek pat sudėtingų kuliamaųjų ir daug kitų žemės ūkio padargų.

Mašinų - traktorių stotys tampa galinga jėga, kuri iš pagrindų pakeičia darbo po-būdį Lietuvos žemės ūkyje. Jei buržuazijos viešpatavimo laikais Lietuvoje sudėtingas žemės ūkio mašinas retai ga-lima buvo sutikti net pas stambius žemvaldžius, tai da-bar Lietuvos valstiečių lau-kuose dirba galingi tarybi-niai traktoriai, grūdų, linų nuėmimo bei runkelių kasi-

mo kombainai, plačiai grie-biančios šienapiuvės, traktori-nės sėjamosios, kultivatori-riai, grioviakasiai ir įvairi kitokia technika. Lietuviška-me kaime yra dešimtys tūkstančių mechanizatorių. Jų tarpe: traktorininkai, kombainininkai, elektrome-chanikai. Tokių profesijų ne-žinojo senasis Lietuvos kai-mas. Anais laikais žemę ge-riaisiu atveju apdirbdavo arkliniu plūgu, o javus nu-imdavo dalgiu ar piaučuvu ir kule spragilu.

Plačiu mastu Lietuvoje me-chanizuojami daug darbo reikalaujantieji procesai kol-ūkių gyvulininkystės fermo-traktorių stotys, kurios ap-tarnauja mašines automatinės girdyklos, įrengti pašarų šu-tintuvai. Beveik visuose kol-ūkiuose silosą ruošia traktori-nės silosų kapojinės, šak-niavaisiai planami ir trupi-nami specialiomis mašino-mis. Visa tai palengvina žmonių darbą, įgalina atpa-laiduoti darbo rankas kitom kolūkinės gamybos šakoms.

Mašinų - traktorių stotys aktinai padeda kolūkiečiams jų kovoje už žemės ūkio kul-tūros kėlimą, gausių derlių gavimą. Imkime, pavyzdžiui, Šakių mašinų - traktorių sto-tį Kauno srityje. Prieš sep-tynerius metus šioje srityje tebuvo tik 36 mechanizato-riai, o dabar jų yra 158. Stoties aptarnaujamų 21 kolūkio laukuose taikoma visų įvai-riausia technika — daugiau kaip 20 pavadinimų mašinos ir žemės ūkio padargai.

Be didelės darbų apim-ties įdirbant žemę, stotis kol-ūkiuose kombainais nuima grūdines kultūras, mašino-mis atlieka derliaus kėlimą, savo silosų kapojinėmis pa-deda ruošti silosą kolūkių gyvulininkystės fermom. Ša-kių mašinų - traktorių stotis taip pat atlieka įvairių dar-bų mechanizavimą kolūkių

Centralinė departamentinė naujas viešbutis "Vilnius" krautuvė (priešakinė) ir ant Gedimino gatvės Vilniuj.

gyvulininkystės fermose. "Paryžiaus Komunos", "Ger-būvio" ir eilės kitų kolūkių diendaržiuose ji įrengė au-tomatines girdyklas, pašarų šutintuvus, mechanizavo pa-šarų pristatymą ir t.t.

Šakių rajono kolūkiuose yra nemaža pelkėtų vietų, kurios niekuomet nebuvo naudojamos net šienavimui. Šakių mašinų - traktorių stoties mechanizatoriai padeda kolūkiams pelkes ir klampynes paversti ariamosiomis žemėmis ir šienaujamomis pie-vomis. Lenino vardo, Salomė-jos Nėries vardo, Mičiurino

vardo kolūkiuose nusausini-mo grioviai kasami galingais traktoriais "Stalince-80".

Šakių rajono kolūkiečiai, lygiai kaip ir kitų Lietuvos rajonų kolūkiečiai, į mašinu-traktorių stočių mehaniza-torius žiūri kaip į savo patih-mus pagalbininkus kovoje už žemdirbystės ir gyvuli-ninkystės kultūros pakėlimą, už gausių ir pastovių derlių pasiekimą, už visuomeninės gyvulininkystės produktyvū-mo pakėlimą. O visa tai pa-deda toliau kilti kolūkinės valstietijos gerovei.

MIŠKO PARKAS

Daug svečių atvažiuoja va-saros metu į Rygą. Nuošir-džiai pasitinka juos Latvijos sostinės, šio miesto-sodo gy-ventojai. Su pasididžiavimu ir džiaugsmu šeimnininkai ro-do gražuolę Rygą, jie pasi-rengę nenuilstamai vedžioti gausius turistus po ūksmin-gus bulvarus, nutįsusius miesto kanalo krantuose, ro-dyti naująsias gamyklas, gyvenamuosius namus, išau-gusius pokario metais griu-vėsių ir degėsių vietoje.

Bet ypatingai rygiečiai mėgsta savo puikų kultū-ros ir poilsio parką, sukurtą, kaip ir daug kas kita, pokar-inio penkmečio metais.

Keturių šimtų hektarų plo-te Latvijos sostinės prie-miestyje driekiasi Meža-parks, kas reiškia — miško parkas. Aukštos pušys ir skaisčiai žydras dangus at-sispindi Kiš-ežero vandenyse. Čia, šitame gražiame kam-pelyje, kurį pati gamta su-kūrė poilsiui, yra įkurtas kultūros parkas.

Centre — didžiulis Žalia-sis Teatras. Architektai puik-iai išnaudojo gamtos sąly-gas šiam didžiausiam Latvi-jos teatrui papuošti. Jį gra-žiai puošia dekoratyviniai krūmai, gėlių kilimai, lapuo-čiai medžiai.

Daugiau kaip 7 tūkstančiai žiūrovų telpa atvirajame am-fiteatre. Iš visų jo kampelių gerai matyti scena su gra-žia kolonada latvių liaudies kūrybos stiliuje, su skulptū-rinėmis statulomis tautinės dainų šventės temomis. Visa

tai sudaro gražų foną artis-tų pasirodymams, ypač cho-rų kolektyvams, kai vienu metu 600 dainininkų, apsi-rengę spalvingais tautiniais kostiumais, pripildo žalią teatro estradą.

Tūkstančiai parkų lanky-tojų čia randa sau jiems pa-tinkančią pramogą ir poilsį. Vieni pripildo kiną, kad pa-sižiūrėtų naujo filmo, kiti ei-na į skaityklą ar į sporto miestuką. Linksmais triukš-mas netyla prie atrakcionų, papludymyje prie Kiš-ežero. Daugelis atiduoda pirmenybę prieš visus šiuos malonumus pasivažinėjimui jachtomis.

Si sporto rūšis yra labai populiaru Latvijoje, kurioje gausu upių bei ežerų ir kuri yra Baltijos pajūryje. Kas-met didėja jachtų savininkų skaičius. Savo jachtomis sek-madieniais važinėjasi ga-myklos "REZ" darbininkas-liejikas Janis Lablaiks, bal-dininkas Hugo Surna, elek-tromonteris Laimonis Mil-lers, dailininkas Eduardas Kalnins, turis artimosios lai-vybos kapitono vardą.

Rygos jachtininkai gerai pažįsta sportuojančiąją Vo-robojųvų šeimą su 63 metų amžiaus dailės artelės meist-ru priešakyje. Kartu su sa-vo sūnumis Laimondu ir A-leksandru senasis Vorobjo-vas dažnai važinėjasi savo jachta "Marupė".

Gražų reginį sudaro leng-vosios jachtos, slystančios ramiu vandens paviršium. Čia, kultūros ir poilsio (Pabaiga ant 12 pusl.)

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Šešeruo ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusmet metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusmet metų \$1.75.

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

ESMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: EMpire 6-4358

JIE BALSUOJA, BET...

Pereitą savaitę komercinė spauda pravirko dar kartą, kad Tarybų Sąjungos atstovas J. Malikas iškalno pasakė, kad jis vėtuos Japonijos priėmimą į Jungtines Tautas. Ta spauda bandė sukelti opinią, kad Tarybų Sąjunga kalta, jog visa eilė tautų negali būti Jungtinių Tautų narėmis. Bet kaip gi ištikrųjų yra?

Tokių šalių, kurios laukia priėmimo į Jungtines Tautas, skaitant ir Japoniją, yra net 14. Jų tarpe tikrai penkios gali būti skaitomos Tarybų Sąjungos šalininkėmis. Devynios yra vakarinio bloko šalininkės. Jos nėra Jungtinių Tautų narėmis ne dėl to, kad Malikas jų priėmimą vetuoja. Jos tebėra už Jungtinių Tautų organizacijos sienų todėl, kad amerikiečiai vaidina komedią šiuo klausimu.

Tarybų Sąjunga ne sykį siūlė priimti jas urmu, visas vienu sykiu. Taip būtų duota teisė Jungtinių Tautų narėmis visoms tautoms, kurios yra pareiškusios norą tapti narėmis. Taip amerikiečiai laimėtų 9 šalininkus, o Tarybų Sąjunga tikrai penkius. Amerikiečiai, tačiau, atsisako priimti tokią pasiūlymą. Jie siūlo priimti savo šalininkus, bet reiskia opoziciją priėmimui Tarybų Sąjungos šalininkų.

Kada eina balsavimas Saugumo Taryboje, aišku, britai ir francūzai ir kiti balsuoja su amerikiečiais. Bet už sienų visi sako, kad tai komedią. Niekas negali pateisinti amerikiečių užsispyrimo. Kiekvienas protingas žmogus mato, kad nesąmonė reikalauti priimti vienos pusės šalininkes, o prieštarauti priėmimui kitos pusės šalininkų. Tarybinis pasiūlymas yra visai bešališkas. Jis neskirsto tautų spalvomis. Ji, imant pagal simpatiją, siūlo daugiau oponentų, negu šalininkų.

Amerikiečiai tokiu elgėsiu parodo, kad jiems nesvarbu priėmimas naujų narių. Jie nori tik erzinti Tarybų Sąjungą. Bet tas daro juokdariais pačius amerikiečius, nežiūrindami to, kad jie nevartoja veto.

EISENHOWERAS NETEKO DAUG DRAUGŲ

Generolas Eisenhoweras visą laiką buvo ne tik daugelio amerikiečių išganytojas, bet ir visų Europos kapitalistų išgelbėtojas. Europoje buvo labai bijoma, kad Taftas nelaimėtų nominaciją. Pastarasis, girdi, gali pasukti Ameriką izoliacijos keliu. Generolas Eisenhoweras buvo perstatomas kaip tinkamiausias jų planų įgyvendinimui. Bet pastaruoju laiku įvyko didelis pasikeitimas.

Pranešimai iš Anglijos sako, kad tenai jau du trečdaliai žmonių yra prieš Eisenhowerą. Net dešiniųjų spauda kritikuoja jo krainę kalbą, pasakytą legijonierių konvencijoje. Eisenhoweras šiandien stovi ant vienos platformos su generolu MacArthuru.

Europoje dauguma žmonių manė, kad amerikiečiai tikrai nori išbudavoti apsigynimą. Eisenhoweras savo kalba parodė, kad amerikiečiai nori daugiau, negu apsigynimo. (Čia eina kalba ne apie paprastus amerikiečius, kurie taipgi nori taikos.) Jie nori karo ir dar tokio, kuris sumušų Kiniją, Tarybų Sąjungą ir visas kitas pažangias tautas ir sugrąžintų kapitalizmą visur, išskyrus Tarybų Sąjungą. Kodėl jis sutinka palikti tarybinę tvarką Tarybų Sąjungoje, sunku įsivaizduoti. Jeigu galima atsteigti čiangiškėkininkus Kinijoje, tai kodėl, sakysime, negalima pastatyti Tarybų Sąjungoje tokio Kerenskio?

Eisenhowero išsiplepėjimas atidarė akis daugeliui žmonių po visą pasaulį. Amerikiečių valdantieji rateliai svajoja apie atsteigimą senųjų supuvusių kapitalizmo režimų per karą. Tik jūs duokit kariuomenę, mes apginkluosime ją, sako jie. O kai bus kariuomenė, tada bus ir darbo.

Eisenhoweras išjudins žmones į platesnį veikimą už taiką. Žmonės galų gale pamatė, kad jų "gelbėtojai" daro pinkles, stumia į skerdynes.

KAS NAUJO PASAULYJE

Kada nors kuris iš amerikiečių pasakys, kad generolas Eisenhower padarė daugiau žalos Jungtinių Valstijų atžagareivių siekiams, negu kad tūkstančiai jų oponentų. Jo kalba legijonierių suvažiavime smarkiai sukrėtė paties Eisenhowero prestižą ir pastatė Jungtines Valstijas nemalonion padėtin.

Įdomiausias atsiliepimas į Eisenhowero kalbą atėjo iš Anglijos. Londono Observerio korespondentas Philip Vernon, komentuodamas Eisenhowero kalbą, pažymi, kad britai visai nepritaria tokiai linijai, kokią perša Eisenhower. Jis rašo:

"Britų atsinešimą nurodė ponas Anthony Eden, Britanijos užsienio reikalų sekretorius. Britai nori laikui bėgant atsiekti mažų ir lokaliųjų susitarimų, kurie vienas po kito sumažintų taškus įsitempimo tarp Tarybų Sąjungos ir Vakarų..."

"Sumažinant taškus įsitempimo, galima pasiekti tokios padėties, kad Tarybų Sąjunga ir Vakarai galės gyventi kaimyniškai be nuolatinio grumojimo karo. Ar kam patinka, ar ne, bet toks tai yra britų požiūris."

Toliau tas korespondentas rašo:

"Linija tarp Rytų ir Vakarų Europoje jau nustatyta. Vokietijoje — Berlyne — yra vienas taškas, kur linija dar ginčijama. Bet jeigu ta problema būtų išrišta, nebeliktų nei vieno rimto brito politikieriaus, kuris sukty galvą apie 'pavergtus' žmones už linijos, už geležinės užuolaidos. Vėl, toks atsinešimas gali būti ne visiems priimtinas, bet reikia pripažinti, kad toks atsinešimas yra daugumos britų atsinešimas."

Toks atsinešimas vyrauja ir kitose Europos šalyse.

Kas liečia Tarybų Sąjungą, Pravda tik pasijuokė iš Eisenhowero grumojimo. Ji rašo:

"Išgerk stiklą šalto vandens, Ike, ir grįžk prie savo proto!"

"Kas liečia Eisenhowero grumojimą", toliau Pravda rašo, "Tarybų Sąjungos žmonės gali tikrai pasijuokti, kaip kad jie juokėsi savo laikui iš Hitlerio grumojimų... Lai generolas baugina varnas daržuose, jeigu jis taip myli bauginimo politiką."

Britanijos unijų konvencija priėmė visus dešiniųjų pasiūlymus, nors ne be opozicijos. Nemaža opozicija pasirodė prieš siūlymą užgirti ginklavimąsi, kaip ir kitus

kapitalistų interesus ginančius pasiūlymus.

Bet opozicija nenutyla ir po to, kai ji nelaimėjo konvencijoje. Bevaniečiai kelia obalsį pradėti kovą už Britanijos nepriklausomybę nuo Amerikos, kaip kad amerikiečiai kovojo už nepriklausomybę nuo britų.

Šios kovos iniciatorium yra vienas iš trijų bevaniečių, Harold Wilson, buvęs Board of Trade prezidentu prieš darbiečių valdžios, bet pasitraukęs iš tų pareigų kartu su Bevanu, kada jie atsisakė remti Attlee valdžios apsiginklavimo programą.

Jis siūlo tą kovą vesti sekančiai: atsisakyti vykdyti strateginius tarimus, kurie buvo daromi Washingtone generalinio štabo kontrolėje.

Toliau jis siūlo plėsti maisto ir žaliavos resursus ten, kur nereikia dolerių; reikalauti laisvės prekiauti su tomis šalimis, kur nereikia dolerių; sumažinti ginklavimąsi iki to, kiek britų ekonomija gali pakelti; daugiau ekonomizuotis ant dolerių išlaidų.

Laisvos prekybos su kitomis šalimis reikalauja didžiama unijistų. Manoma, kad šis klausimas bus plačiai diskutuojamas darbiečių suvažiavime.

Rugpjūčio pabaigoje 31 britas, įskaitant keturis parlamento narius ir šešis mokslininkus, išvyko į Kiniją savo akimis persitikrinti, kas tenai dedasi.

Britai nori patys matyti tiesą. Tai geras ženklas.

Amerikiečiai giriasi, kad jau 25 Korėjos miestus sulygino su žemėmis. Toks pat likimas laukias ir kitų 53 miestų.

Per tuos bombardavimus daugiausia nukentė civiliai. Karinės jėgos nestovi miestuose. Taipgi Korėjoje mažai yra ir karinės industrijos.

Bet amerikiečiai klysta manydami, kad tokiu teroru jie palauž korėjiečių valią. Jie tikrai savo vardą suteps.

Japonijos kriminalistai, matydami, kaip tokie Kruppai ir panašūs Vokietijoje išleidžiami į laisvę ir grąžinami jiems didžiausi turtai, pradėjo protestuoti prieš laikymą jų kalėjime.

Jie kaltina sąjungininkus, būk jie neteisingai juos įkalinę ir reikalauja išleisti.

818 kariškų kriminalistų per savo spoksmeną pareiškė, kad jie nekalti ir privalo būti paleisti.

Pagal taikos sutartį, didieji karo kriminalistai gali bū-

ti paleisti tikrai sutikus didžiūmai šalių, kurios buvo atstovaujamos tribunole, kuris juos teisė. Mažesni gali būti paleisti sutikus tai valstybei, kuri nuteisė juos.

Bolivijos prezidentas Victor Paz Estensoro paskeibė, kad šalies kasyklų industrija bus nacionalizuota bėgyje 30 dienų.

Kasyklos Bolivijoje yra vyriausias šalies turtų šaltinis. Jas kontroliavo užsieninės kompanijos.

Prezidento pranešimą su didžiausiu entuziazmu sutiko 70,000 darbininkų, kurie susirinko paklausti prezidento kalbos.

Belgijos teisingumo ministeris pasitraukė, kuomet kilo dideli protestai prieš paleidimą iš kalėjimo kariškų kriminalistų.

Jis rezignavo po to, kai pas jį atsilankė delegacija, kuri sakėsi atstovaujanti 500,000 veteranų ir požeminių kovotojų laike karo.

ROMA. — Mirė grafas Carlo Sforza, du kartu buvęs Italijos užsienio reikalų ministeriu. Jis buvo liberalas ir antifasistas. Mirė būdamas beveik 79 metų amžiaus.

Britai ir amerikiečiai mylėjo jį, nes jis buvo Amerikos auklėtinis.

Generolas leitenantas Lewis Pick, armijos vyriausias inžinierius, kurį dabar senatas kaltina ant \$120,000,000. Jam buvo pavesta statyti oro bazes Šiaurės Afrikoje. Tyrinėtojai surado, kad tas bazių statybos "fiasco" kainuos daugiau ant \$120,000,000.

Pas

VLIKas, a sioji "Lietu vyriausybė, nekuriuos ja gali tiesiog i

Vieną dien ko, kad VI "konsoliūot eis kaip patė ną jau vėl gv sauja, kad v deda. Ir taip rudens oras diena.

Vieni pona nai ateina. P jasi. O tų dol siranda daug gali visiems "vardan tos pona už gerl

"Vardan t giedojo ir K menės ponai. kraujo ryš ant kiekvien

Kokia iror Kokia čia "Lietuviškoj gali būti vier nodai rišti, l dan tos Lie padėjo Lietu ti ir lietuvių kada kiti ko vė?!

Bet tie po vą smaugė, l kaip kuniga: Kada buv "vardan tos vo: šaudėm. Bet dabar, l riu išmalda: lipšnūs, švel Dabar jie gi kojo kraujo be, apie vie nės šauksm: Tai tikri batai!

Ne veidma viavimo išė reikia. Tušti žodž be" ir "krau kys lietuviyb Gyvenimo čaro didesn, maldelė. O t ir kitų taut kas negali ge ti, kaip pas šauksmas ta Lietuvos ir šauksmas, kas ponų čū žodžių, o dar karui.

Skaitant ponų čiuibėj jetonistas p pono kumek Na, ir vail melaitė po norėdamas Ir kokių jai neprikalt pas ir šerst

Pastabos

VLIKas, arba toji vyriausioji "Lietuvos vadavimo" vyriausybė, savo erzeliais nekuriuos jautrius patrijotus gali tiesiog iš proto išvaryti.

Vieną dieną pranešimai saiko, kad VLIKe santykinai "konsoliduoti" ir viskas jau eis kaip patepta, o kitą dieną jau vėl gvoiltu šaukia, dūsauja, kad vėl erzeliai prasideda. Ir taip begalo, kaip tas rudens oras: keičiasi kas dieną.

Vieni ponai išeina, kiti ponai ateina. Prisiega, bažijasi. O tų dolerių dėl to neatsiranda daugiau. Maža. Negali visiems užtekti. Taigi, "vardan tos Lietuvos" ponas poną už gerklės griebia.

"Vardan tos Lietuvos" užgiedo ir Kanados bendruomenės ponai. Dabar brolybė, kraujo ryšys, vienybė, — ant kiekvieno sakinio.

Kokia ironija!

Kokia čia brolybė! arba "Lietuviškojo kraujo ryšys" gali būti vienoda ir visus vienodai rišti, kada vieni "vardan tos Lietuvos" Hitleriui padėjo Lietuvai liudij žudyti ir lietuvių tautą smaugti, kada kiti kovojo už jos laisvę?!

Bet tie ponai, kurie Lietuvą smaugė, liežuviu lankstus, kaip kunigas per pamokslą.

Kada buvo galioje, tada "vardan tos Lietuvos" rėkavo: šaudėme ir šaudysime! Bet dabar, kada reikia dolerių išmaldauti, tai pasidarė lipšnūs, švelnūs ir malonūs. Dabar jie gieda apie lietuviškojo kraujo ryšį, apie brolybę, apie vienybę, apie tėvynės saukimą.

Tai tikri klounai ir akrobatai!

Ne veidmainiško saldieuviavimo iševijojos lietuviams reikia.

Tušti žodžiai apie "lietuviybę" ir "kraujo ryšį" neišlaikys lietuviybės.

Gyvenimo sąlygos į žmogų daro didesnį poveikį, negu maldelė. O tikriesiems mūsų ir kitų tautų reikalams niekas negali geriau pasitarnauti, kaip pasaulinė taika. Ir šauksmas taikos yra tikrasis Lietuvos ir mūsų tautos šauksmas, o ne veidmainiškas ponų čiučbėjimas meilių žodžių, o darbai tarnavimas karui.

Skaitant "NL" telpančius ponų čiučbėjimus, geras feljetonistas pasakytų: Pabėgo pono kumelaitė!

Na, ir vaikosi ponas tą kumelaitę po plačiąją Kanadą, norėdamas ją pasigauti.

Ir kokių gražių kalbų jis jai neprikalba apie jos kano pas ir šerštį! Kokių meilių

Bernard MacFadden, pagarsėjęs Jungtinių Valstijų fizikultūrininkas, savo 84 metų sukaktį pažymėjo iššokdamas iš orlaivio su parašytu

1,000 pėdų aukštyje. Tą atliko Paryžiuje. Jis norėjo nušokti į upę Seine, bet nepataikė. Pernai panašiai jis šoko į Hudsono upę.

Ką Kiti Rašo

Kunigų Skelbiamoji "Dora"

Vietoj dirbti kurį nors produktyvų darbą, lietuviai kunigai Urugvajuje užsiima plepėjimu didžiausių niekų. Antai, pereitą sekmadienį radijo bangomis labai rūščiai ir išdidžiai jie paskelbė "vaistą" prieš nusikaltimus, kurių aprašymais užpildyti dienraščių puslapiai. "Vaistas" pigus ir paprastas. Štai jis: "... jei nenorite, kad jūsų vaikai sėdėtų kalėjime, tai krikščykite juos ir mokykite religijos".

Su mielu noru padarytume tai, jei tik krikštas ką nors pagelbėtų. Tačiau, varдан skaudžios teisybės, turime pasakyti, kad nei krikštas, nei religija nuo nusikaltimų nėra vaistas ten, kur pati socialinė santvarka pastoja kelią dorai. Dar daugiau, ant išnaudojimo pamatų pastatytoje santvarkoje, doroviniams nupuolimui pasiduoda net ir

žodelių jis jai neprisako!

Bet ar pavyks jam ją pagauti, tai dar pamatysime.

O tuo tarpu ponai tarpusavyj vis tik nerymauja: kas tą kumelaitę jodinės, kai ją pasigaus.

Krikdema, atrodo, baltą jau apžergė ir vadeles į savo rankas paėmė, o Kardelis užpakalyj atliko. Gal tik uodegos galiukas jam teks.

Vargšas... Gailla mums jo. Bet jis koncesingas žmogus. Kad ir uodegos galiuką išsikibęs jos, jeigu jos, vis tik raitas... — geriau negu nieko...

Z. J.

taip vadinamieji "dievo pasiuntiniai".

Savo aukščiausio suklestėjimo amžiuose krikščionybė doroviniai nupuolė taip žemai, kad rūpinosi tiesiog plėšikavimu vedant kryžiaus karus ir medžijant raganas. Vien Ispanijoje, medžijant raganas ir atskalūnus, sudeginta ant laužų ar kitaip nukankinta apie 4 milijonai žmonių. O visoje Europoje, sakoma nužudyta apie 10 milijonų. Jų tarpe net toks žymus mokslininkas, kaip Kopernikas, ištyręs ir paskelbęs pasauliui, kad žemė sukasi apie saulę, o ne atvirkščiai, kaip skelbė bažnyčia. Tuose plėšikavimo karuose, popiežiaus pasiuntiniai žudikų armijas drąsindavo sakydami: "Žudykite, visus, dievas kitame pasaulyje išskirs savuosius".

Bet, nereikia viduramžių. Jau mūsų atminime, pralotas Olsauskas pasmaugė savo meilužę Ustijanauskienę; kunigas Macochas kirviu užmušė savo brolių dėl meilės jo žmonai. Na, kaip šiuos faktus išaiškins "šventieji tėveliai"? Juk minėti žmogžudžiai visi buvo ir krikščyčiai, ir religingai auklėti, ir patepti kitus auklėti religinėje doroje.

O faktai apie kėlėjimus dar skaudžiau liudija religijos nenaudai. Amerikos žymiausiame kalėjime Sing-Sing per pravestą tyrinėjimą paaiškėjo, kad tik 22% kalinių tėra netikintieji; visi kiti priklauso įvairioms religinėms sektoms. Reiškia, 78% tikinčiųjų kalinių pa-neigia "šventų tėvelių" nesą-

mones.

Prie čia paduotų faktų galima pridurti tai, kad katalikų bažnyčia doros klausimą nestato pirmoj eilėj. Jau popiežius Inocentas III į nusikaltimą žiūrėjo kaip į gerą biznį. Jis išleido tam tikrus lakštus, indulgencijomis vadinamus, kuriuos pirkdami nusidėjėliai išsipirkdavo iš kaltės. Vėliau, šis biznis tapo patobulintas taip, kad buvo galima išsipirkti ir iš būsimų nusikaltimų. Šituo pasinaudoję feodalai, jau nebijodami "pėklos", tiek nusikurdino liaudį, kad ši pradėjo linkti prie erezijos, t.y. prieš atskalūnų, skelbusių, kad bažnyčia turi būti neturtinga.

Inocento III-jo pažiūrų laikosi ir mūsų auksaburniai jėzuitai. Jie irgi jau paskelbė, kad nusikalsti yra žmoniška, tik reikia, girdi, išsispaviedoti ir visi nusikaltimai sunyks, kaip ugnies kibirkštėlės, nukritusios vandenynan. Ar bereikia aiškesnio padrašinimo, kad žemų instinktų būtybė būtų pastumta prieš nusikaltimo?

O kai dėl vaikų nekrikštijimo, tai labai teisingai elgiasi tie tėvai, kurie palieka, kad suaugę vaikai patys nusistatytų sau tikėjimą. Mažiems vaikams reikia skiepyti žmoniškumo jausmai, o ne bauginti juos pragaro ugnimi ar velnių šakėmis. Turėdami savo brangių gimdytojų aprūpinimą, tegul jie sau ramiai išmiega nerūpestingos kūdikystės naktis, be kankinančių sapnų ir be baimės tamsioje ieseiti pro duris. VISA tai ieseis į naudą jų besiformuojančiam proteliui. Tokie vaikai ir užaugę bus stipresni dvasiniai, kad sujiks gyvenimo tikrovę, kuri, ypač darbo žmogui, būna karti. — **Darbielis**, Urugvajaus lietuvių laikraštis "Darbas."

Tai Buvo 1932 Metais

1932 metai buvo "tautinio klestėjimo" laikotarpis Lietuvoje. Liaudį valdė ir engė Smetonos dinastija ir jo dvaro peniukšliai.

Tais metais Smetonos organas "Lietuvos Aidas" susirūpino lietuvių literatūros nusisumu. Paskelbė anketa, prašydamas rašytojų atsakyti į klausimą:

"Kokiomis priemonėmis kelti mūsų literatūrą?"

Daugelis tų laikų rašytojų atsakė, vieni trumpiau, kiti ilgiais išvedžiojimais ir komplikuotais receptais. Kunigas Tumas-Važgantas bene lengviausiai išrišo smetoninės literatūros krizę:

"Kalbėkim karunką, kad atsirastų daugiau talentų..."

K. Binkis jau plačiau dėstė klausimą, net Liūdą Girą cituodamas:

"... mūsų literatūros dirva ne tik dirvonuoja, bet kimsomis, ožkabardžiais ir krūmapalaikiais apaugusi — baisu ir pažiūrėti. Teisingai

ŠYPSENOS

Kas Yra Ekonomistas

Vienas dipukas pradėjo aiškinti senam kanadiečiui, kad dabar Kanados lietuvių tarpe yra visokių specialistų, advokatų, gydytojų, artistų, agraronų ir ekonomų.

"Girdėjau apie visokius, bet apie ekonomus nieko nežinau", nusiskundė senas kanadietis. "Kas jie per paukščiai ir kam jie reikalingi?"

"Ekonomą Jungtinių Valstijų viceprezidentas Alben Barkley," įsikišo kitas senas kanadietis, "apibūdino sekančiais: 'Jis yra finansierius be pinigų, jis nešioja Phi Beta Kappa raktą ant vieno gallo laikrodinio lencjūgėlio, bet neturi laikrodžio'."

anądien pasakė Liūdas Gira: "Nėra pas mus literatūros krizės! Kur nebuvo klestėjimo, ten ir krizės negali būti... Tiesa, mūsų literatūros ūkyje yra labai daug."

Didžiama rašytojų atsakymai į anketą pabrėžė vieną dalyką, kodėl tada Lietuvoje merdėjo literatūra: Smetonininkai tik patys tuko, o rašytojams skūpėjo ir trupinių.

J. Herbačiauskas drėbė jiems gniūžtę purvo veidan pasakydamas, jog jie neverti nei tų trupinių, kurie nukrinta nuo smetonininkų stalo:

"Ponai rašytojai, gana jau tų komedių! Pažvelkite į save kritiškai: Kas jūs per vieni... Savo didžiumoje būdami tik talentingais grafomanais, o iš tautos drįstate reikalauti tokios garbės, kokia priklauso tik Ibseno, Gėtės ir Dostojevskio veislės kūrėjams! Liaukitės tuščiai svajoje... Būdami be jokios dvasios dedatės lietuvių tautos karaliais..."

Tai taip buvo "geraisiais nepriklausomybės laikais" Lietuvoje. Svarbiausi ir geriausiai apmokami "rašytojai" tada buvo tie, kurie rašė valstiečiams vekselius, licitacijos protokolus ir skundus už "įžeidimą tautos vardo". — Vilnis.

Vieną Skelbia, Kitą Daro

Didžiojo biznio spaudoje ir per radiją pranešimai iš Korėjos taip ir dvelkia sadistiniu džiugėsiu kada perduodamos žinios apie subombardavimą Korėjos liaučiečių miestų, elektros jėgainių bei cemento gamybos imonių.

Tuose miestuose ir vietovėse, kiekvienas žino, gyvena ar gyvena civiliai žmonės. Sakau, gyvena, nes po numetimo ant jų kelių šimtų ar tūkstančių tonų bombų, aišku, daug jų tapo sutraiškyti. (Pabaiga ant 6 pusl.)

Volga - Donas Veikia!

P. ANDRIULIS

Ivyko!

Išsipildė ilgus amžius puoselėta rusų liaudies svajonė, svajonė, kurią dar Petras I bandė, bet nepajėgė įgyvendinti: Volga susijungė su Donu! Didžiųjų Rusijos upių vandens susiliejo naujojo kanalo trasoje. Penkios jūros — Baltoji, Baltijos, Kaspijos, Azovo ir Juodoji — susijungtos į vieną vandens kelių sistemą. Aatidarytas kelias laivams nuo Arktikos ligi Subtropikų!

Tai didelis ir nepaprastas įvykis: rikiuotėn stoji didžiųjų komunizmo statybų pirmagimis. Todėl supranta mas tas didelis jausmas, kuris apėmė kiekvieną tarybinį žmogų. Tiek Gorkio gamyklų darbininkas ir Lietuvos laukų kolūketis, tiek senas profesorius ir jaunas moksleivis savo mintimis buvo ten, kur vyko didysis žmogaus mūšis su gamta. Jię kasdien su didžiausiu nekantrumu klausėsi radiją, skaitė laikraščių puslapius: sekė pranešimus ir Volgos - Dono kanalo statybos. O tos žinios ėjo viena po kitos, viena už kitą džiugesnės.

Sausio 15 d. "Uždaryta Cimlianskos užtvanka. Prasiėjo Cimlianskos jūros pripildymas Dono vandeniu".

Vasario 1 d. "Dono vanduo pradėjo savo kelią Volgos link. Karpovkos siurblių stotis perpumpuoja per parą milijoną kubinių metrų vandens".

Vasario 10 d. "Cimlianskos jūroje Dono vanduo, atsisirėmęs į užtvanką, pakilo daugiau kaip 17 metrų".

Balandžio 29 d. "Pradėjo veikti Varvarovskos siurbimo stotis".

Gegužės 13. "Dono vanduo nukeliavo 70 km ir pasiekė Volgos takoskyrą".

Gegužės 23. "Pirmasis garlaivis Cimlianskos jūroje".

Gegužės 25. "Dono vanduo

leidžiasi "Volgos laiptais".

Gegužės 26. "Dono vanduo pasiekė šeštąjį šliuzą".

Gegužės 31...

Tą dieną visais didžiosios statybos keliais nesibaigiančia srove nuo pat ryto skubėjo auto mašinos. Tačiau jos vežė jau ne betoną, ne metalo konstrukcijas, o žmones, pastačiusius Volgą - Doną. Skubėjo ten, kur triumfavo tarybinis žmogus, kur žmogaus - kūrėjo valia susitiko Donas su Volga.

Volga - Dono statytojai ištesėjo savo žodį, duotą draugui Stalinui. Jie su didžiuliu darbo pakilimu ir organizuotumu įvykdė Partijos ir Vyriausybės iškeltą uždavinį, užbaigti Volgą - Doną žymiai anksčiau numatyto laiko.

Pažiūrėkime į žemėlapi, į tą vietą, kur yra užrašai "Cimlianskos jūra". Prieš metus čia buvo nuoga stepė. Sausvėjai blaškėsi iš krašto į kraštą, degindami žemę ir nešdami debesis smėlio dulkių. Neatpažįstamai pasikeitė šios vietos dabar. "Mes vaikščiojame jūros dugnu" — sakė prieš metus statybininkai. O dabar tai atrodo jau tolimesnis praėjus. Kas įvyko visai neseniai — dabar jau istorija. Šioje vietoje akimi neaprepiamose platybėse dabar išsiliejo užtvanktas Dono vanduo. Ir visai pagrįstai ši milžiniška vandens saugykla vadinama Cimlianskos jūra. Juk jos ilgis viršija 200 kilometrų, o plotis siekia iki 25-30 kilometrų. Ši jūra gali sulaukyti 12,6 milijardo kubinių metrų vandens. Jeigu šiuo vandeniu pripildyti kanalą dešimties metrų pločio ir 2,5 gylis, tai toks kanalas apjuostų visą žemės rutulį 12 kartų!

Komunizmo statybų pirmagimis buvo nelyginant laboratorija naujausiai technikai išbandyti ir ją įsisavinti. Volgos - Dono kanalo staty-

boje pirmą kartą buvo panaudoti galingieji 14 kubų ekskavatoriai "ES-14-65", 10-ties kubų skreperiai, 25-kių tonų savivarčiai autosunkvežimiai, žemsiurbės, galinės per valandą išsėti 500 kubinių metrų grunto, galingi automatizuoti betono fabrikai ir daugelis kitų mašinų, mechanizmų, prietaisų, aparatų.

Beveik visus kanalo statybos darbus atliko mašinos. Jeigu šį darbą būtų dirbę žmonės, prisireiktų tam daugiau kaip 300 tūkstančių žemės kasikų ir daugiau kaip 40,000 arklių, kurie būtų dirbę ketverius metus. O dabar visas pagrindinis darbas atliktas beveik per vienerius metus.

—o—

Čia, kur dižojo Stalino genijaus vadovaujami Raudonosios Armijos būriai atlaikė ir sutriuškino baltagvardiečių gaujas, čia, iš kur Stalingrado traktorių gamykla gigantas pasiuntė į kaimus pirmuosius traktorius, čia, kur Hitlerio armija susilaukė savo saulėlydžio, — čia dabar, taikaus kuriamojo darbo dienomis gimė komunizmo statybų pirmagimis Volgos - Dono kanalas.

Volgos - Dono kanalas kartu su Cimlianskos hidromazgu — tai statinys, kuris turi milžinišką reikšmę tolimesniai tarybinės galios vystymui.

Volgos su Donu sujungimo dėka išspręstas Europos jūrų sujungimas į vieningą vandens transporto sistemą. Dabar pigiais vandens keliais Dono anglis keliaus Paskvės pramonei, šiaurės Kaukazo duona, šiaurės miškas — Donbasui, statybinės medžiagos — Stalingrado hidroelektrinės statybai...

Volgos - Dono kanalas tarnauja taip pat gamtos pertvarkymui. Didžiulė pietryčių teritorija, kentėjusi nuo sausros, dabar gaus gyvybę nešančią vandenį. Stalingrado ir Rostovo srityse 2 milijonai 750 tūkstančių ha žemės plotai bus drėkinami

Šliuzas 10 ant V. I. Lenino vardo Volgos - Dono Kanalo.

ir iriguojami. Drėgmės pakankamumas laukuose ir aukšta agrotechnika užtikrins pastovius aukštus derlius, nepriklausančius nuo gamtos įgeidžių.

Tiesioginį ryšį su žemės ūkio pakilimu turi energetikos problema. Cimlianskos hidroelektrinės paleidimas leis pilnai elektrifikuoti aplinkinius rajonus. Galinga hidroelektrinė, kurios pajėgumas — 160,000 kilovatų, atseit, lygus trims Volchovo hidroelektrinėms, duos energiją ne vien pramonei ir kanalo aptarnavimui, ne vien vandens drėkinimo sistemų siurbimo stotims, bet ir žemės ūkio darbams, kuriuos bus galima pilnai elektrifikuoti.

Naujuoju vandens keliu jau plaukioja laivai. Jau veikia tolimojo ir vietinio plaukiojimo linijos, aprūpintos naujausių konstrukcijų laivais, naujais uostais, priplaukomis.

Didingai ir grakščiai atrodo šis stalininės epochos statinys. Jo architektūrinis apipavidalinimas sudaro vieną

puikų architektūrinį derinį. Tarybinų žmonių didvyriškas darbas apvainikuotas pergale.

KĄ KITI RASO

(Atkelta nuo 5 pusl.)

Ir tas daroma paliaubų derių metu! Tai betikslis žmonių žudynė ir naikinimas turto. Dėlei to, rodos, tegalėtų džiaugtis tik hitleriniai kanibalai.

Bet, pasirodo, jų nestokuoja ir Amerikoje. Jie, tačiau, daugiausia mėgsta svieta mokinti dorovės, artimo meilės ir demokratijos. Veidmainiai...

Apie taiką taipgi moka gražiai nukalbėti. Bet, kiekvienas sveiko proto žmogus gali jiems pasakyti ir sako: ne tokiais būdais taika vykdoma. Bombardavimais negalima įtikinti korėjiečius, kad Washingtonas noris taikos. — V. J. S.

Balkūnas Kalba

Klausykite ką sako prelatas Balkūnas, vyriausias klerikalų pravedys: "Visas visuomeninis veikimas yra nukrypęs į srovinius ginčus, partines rietenas ir bendrą socialinį ištižimą" (Darbininkas" Nr. 63.)

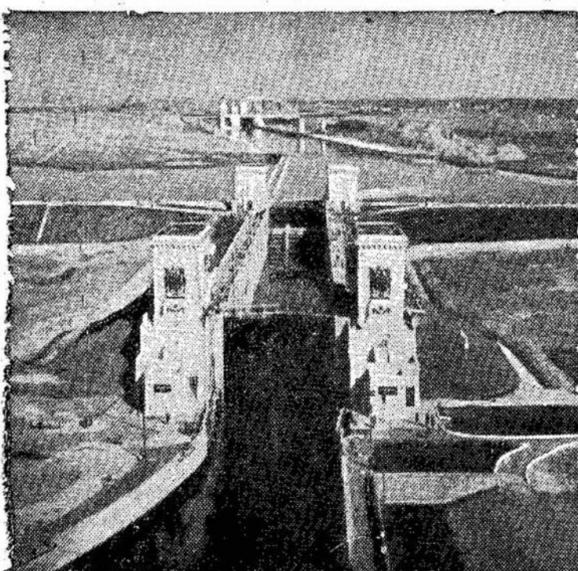
Per dvylika metų prelatas Balkūnas ir jo vaiskas vedė kryžiaus karą prieš komunistus. Ir kokie to vaisiai?

Ogi ginčai, rietenos ir net ištižimas.

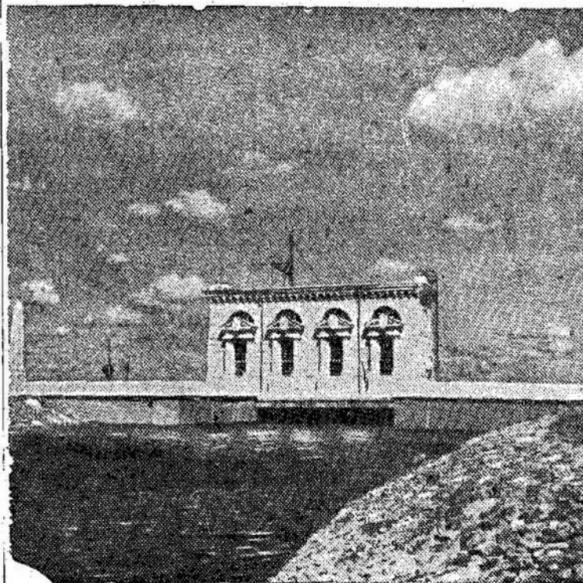
Prelatas Balkūnas pripažįsta, kad net katalikai iškrypo iš normalių vėžių. Net katalikai susidemonizavo, bekovojant su komunizmu.

Dievas aukščiausias, kur jis pasidėjo? — L. Pruseika.

Taika Veda žmoniją į Gerovę ir Kultūrą

Šliuzai 8 ir 9 ant V. I. Lenino vardo Volgos - Dono kanalo, kurį jau atidarytas.

Scena prie V. I. Lenino vardo Volgos - Dono Kanalo: vandens pompų namas Marinovka.

Tėvynės Karo Frontuose

J. MACIJAUSKAS

(Tąsa)

Šį kartą didelį darbą atliko politiniai darbuotojai Valiulis, Kunčinas, Vyšniauskas, Jurginis, Vaineikis ir kiti. Jie reikalavo, kad dalinių, kuopų, būrių, skyrių vadai geriau mokytų karius:

— Žmones mokytį reikia dieną ir naktį, — aiškino jie. — Jei šiandieną neišmoky sim kario, tai ryt jis blogiau įvykdys uždavinį kovos lauke, jis gali žūti pirmose kautynėse.

Karių apmokymas vyko dieną ir naktį.

Mūsų kariai ir karininkai ruošėsi žygiui į Lietuvą.

Daugelis jų, pradėję kario gyvenimą prieš metus, dabar jau buvo užsigrūdinusiais kariais, pasižymėjusiais mūšiuose. Kariai išaugo politiškai ir idėjiškai, geriausiai iš jų stojo į šlovingąsias bolševikų partijos eiles. Jaunus komunistus rūpestingai auklėjo junginio partinė organizacija, vyresnieji draugai, ir jie patys darėsi rūpestingais organizatoriais ir vadovais. Pirminių organizacijų partorgais buvo iškelti jefreitorius Stolas, jaun. seržantas simaitis, seržantai Bučas, Žekonis, Čeilitko, viršila Sprincis ir daugelis kitų. Gerai vadovavo savo partinei organizacijai jaun. seržantas Bunas, vėliau kniutės didvyrio mirtimi.

— Kuo geriausiai pasirėngti puolimui! — toks buvo jų šūkis, ir jie patys buvo kovinio apmokymo pirminais.

Tomis įtemptomis dienomis, kada kariai ruošėsi puolimui, į dalinius atvežė draugo Stalino knygą "Apie Didįjį Tarybų Sąjungos Tėvynės karą". Sunku šiandieną atpasakoti, ką tada jautėme visi: kariai, karininkai ir politiniai darbuotojai. Bematant atgabenų egzempliorių nebeliko, o skaitytojų kas valandą daugėjo. Atsimenu tokį įvykį. Vienoje žeminėje didžiausias triukšmas. Trys artile-

ristai apstoję komjaunimo organizatorių ir visi vienu balsu kažką įrodinėja.

— Kas atsitiko? — klausiu.

Artileristai ir komjaunimo organizatorius išsitiesia "Ramiai!"

— Čia dėl draugo Stalino knygos... — rausta raportuodamas jaunutis komsorgas. — Aš pirma daviau pasiskaityti kito pabūklų tarnybai... Anie ilgai laiko pas save... Štai, ir užpuolė mane...

— Komsorgas mus skriaudžia... — aiškina artileristai. — Kodėl mums paskutiniams?

Atidarau planšetę ir atiduodu savo asmeninį knygos egzempliorių.

Artileristai nušvinta.

— Dėkui, drauge vade! — išsauna jie visi vienu balsu, ir vos tik man išėjus, apgula knygą.

Draugo Stalino genialusis veikalas "Apie Didįjį Tarybų Sąjungos Tėvynės karą" buvo mėgiamiausia karių knyga. Su ja jie nesiskyrė užsiėmimuose, žygiuose ir vėliau kovose.

Tai buvo vėliava, kuri šaukė pirmyn, į galutinę pergalę!

Vasario mėnesio pradžioje į dalinius atvyko LKP(b) CK sekretorius drg. A. Sniečkus, Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininkas drg. J. Paleckis.

Kalbėdami susirinkimuose, drg. drg. A. Sniečkus ir J. Paleckis, papasakojo apie tarybinių žmonių pasiekimus kovoje prieš hitlerinius grobikus, aiškino kariais iškilusius uždavinius.

— Lietuvių liaudis tikisi, kad lemiamose kovose Tarybų Lietuvos prieigose jūs parodysite didelę narsą ir pasiaukojimą, — kreipėsi į mūsų karius drg. Sniečkus. — Visa Tarybų Lietuva laukia savo didvyriškų sūnų ir dukrų, kurie drauge su broliškos rusų tautos sūnumis atne-

jai išvadavimą ir laisvę.

— Pirmyn į naujas pergalės su didžiojo Stalino varau širdyse!

— Tegyvuoja nesugriauinama tarybinių tautų draugystė!

— Tegyvuoja laisva Tarybų Lietuva!

Skambėjo griausmingas lietuvių karių "valio!"

— Iki pasimatymo laisvojoj Tarybų Lietuvoje! — atsisveikindamas su kariais, linkėjo drg. A. Sniečkus, J. Paleckis.

Laukais jau švaistėsi drungni vėjai, sniegas pamazū juodavo, tirpo, nuo išlikusių pastatų stogų nyko varvekliai. Pavasarėjo.

Tarybinės Armijos ir visos tarybinės liaudies pergalės 1943 metais sukūrė būtinai karines - politines ir medžiagines sąlygas dar labiau triuškinantiems smūgiams priešui suduoti. Pagrindinio persilaužimo metai karo eigoje nulėmė Tarybinės Armijos ir visos tarybinės liaudies pergalės 1944 metais.

Draugas Stalinas savo 1944 m. gegužės mėn. 1 d. įsakyme nubrėžė Tarybinei Armijai uždavinį "išvaduoti nuo fašistinių grobikų visą mūsų žemę ir atstatyti valstybines Tarybų Sąjungos sienas visa linija nuo Juodosios jūros iki Barenco jūros".

Čia pat draugas Stalinas pabrėžė, kad mes negalime apsiriboti tikta prieš kario menės išvijimu iš mūsų Tėvynės plotų.

Fašistinė kariuomenė panašėjo į sužeistą žvėrį, kuris priverstas trauktis žaidžų užgydyti į savo urvą — Vokietiją. Bet sužeistas žvėris vis tik buvo pavojingas žvėris.

"Apsaugoti mūsų šalies ir mūsų sąjungininkų šalims nuo pavergimo pavojaus reikia įkandin persekioti sužeistąjį vokiškąjį žvėrį ir pribaugti jį jo paties migyje. O persekiodami priešą mes turime išvaduoti iš vokiškosios vergovės savo brolius lenkus, čekoslovakus ir kitas mūsų sąjungininkes Vakarų Europos tautas, kurias laiko pamynusi hitlerinė Vokietija".

Tarybinė Armija ir tarybinė liaudis garbingai įvykdė šiuos didžius istorinius uždavinius.

1944 metų bėgyje Tarybinė Armija kirtė priešui dešimt triuškinamų smūgių, kurių rezultatas buvo fašistinių grobikų išvijimas iš mūsų Tėvynės ribų. Visi šie smūgiai buvo sudėtinės vieningojo genialaus stalininio strateginio plano dalys.

Tarybinės Armijos puolimas Baltarusijoje prasidėjo 1944 m. birželio mėn. 23 d.

600 kilometrų ilgio fronte. Smūgiai buvo suduoti priešui net šešiomis kryptimis.

Vokiškoji - fašistinė kariuomenė buvo staigiai užklupta, nes ji šiame fronte nesitikėjo mūsų puolimo. Hitlerinė karo vadovybė dar kartą apsiriko, manydama, kad Tarybinė Armija smogs į pietus nuo Pripetės upės, o ne Baltarusijoje.

Per pirmas šešias puolimo dienas 1-ojo Pabaltijo fronto kariuomenė, vadovaujama armijos generolo Bagriamiano, ir 3-jo Baltarusijos fronto kariuomenė, vadovaujama armijos generolo Černiachovskio, apsupo ir sutriuškino prieš Vitebsko grupuotę (penkias divizijas), o 1-ojo Baltarusijos fronto kariuomenė, vadovaujama maršalo Rokosovskio vadovaujama — prieš Bobruisko grupuotę (taip pat penkias divizijas). 2-ojo Baltarusijos fronto kariuomenė, vadovaujama armijos generolo Zacharovo, likvidavo prieš placdarmą kairiajame Dniepro krante ir pralaužė prieš gynybą Mogiliovo ir Oršos kryptimis.

Mūsų kariuomenių veiksmus rėmė 7,000 lėktuvų ir milžiniškas artilerijos bei tankų kiekis. Pralaužimų barometre stovėjo 200 pabūklų.

Per sekancias šešias dienas išsivystė atkaklios kovos išilgai Berezinos upės, kur vokiečiai siekė savo rezervų pagalba sulaukyti mūsų puolimą.

Tarybinė kariuomenė, pralaužusi prieš gynybą, savo Berezina plačiu frontu, užvaldė svarbų vokiečių gynybos punktą Borisovo mies-

tą ir, tęsdama puolimą, liepos mėn. 2 d. pasiekė centrinės prieš grupuotės, kuri laikėsi į šiaurės vakarus ir pietvakarius nuo Minsko, komunikacijas. Liepos mėn. 3 d. 3-jo Baltarusijos fronto kariuomenė išlaisvino Tarybų Baltarusijos sostinę — Minską. Tuo pačiu buvo užbaigtas sutvirtinti apsupimo žiedas, kuriame atsідūrė 4-oji prieš armija, buvusi į rytus nuo Minsko. Sumaniai manevruodami sudėtingomis kovų sąlygomis, Tarybinės Armijos junginiai suskaldė prieš grupuotę į izoliuotas grupes ir liepos mėn. 11 d. galutinai ją sulikvidavo.

Liepos mėn. 18 dieną didelė vokiečių kolona, kurioje buvo 57,600 kareivių ir karininkų ir kurios priešakyje buvo 19 generolų, praėjo svarbiausiom Maskvos gatvėm, vykdamą į karo belaisvių stovyklas. Tai buvo pamoka fašistiniams grobikams, užsimojusiems pavergti mūsų Tėvynę.

Po smarkių kautynių 1944 m. liepos 13 d. buvo išlaisvinta Tarybų Lietuvos sostinė Vilnius.

Vokiečių kariuomenei, buvusiai šiauriniame ir centriname Pabaltyje, grėsė apsuromas. Ji galėjo būti atskirta nuo savo kariuomenės, buvusios Rytų Prūsijoje.

Tuo pačiu metu buvo išlaisvinta tvirtovė Gardinas, o taip pat stambus pramonės centras, geležinkelio mazgas ir galingų įtvirtinimų rajonas — Bielistokas, dengęs kelią į Varšuvą.

(Bus daugiau)

Įsigykite ir Skaitykite Šias Knygas:

Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktoji ir Naminis Karas Prancūzijoje. Kietais apdarais, 360 puslapių. Kaina \$1.50. Parašė Karolis Marksas.

MOTINA. Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš įdomiausių apysakų. 500 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apsaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoj gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

SENO VINCO RAŠTAI. Telpa 10 apysakų iš Amerikos žmonių gyvenimo. 450 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50.

GAMTA IR ŽMONES. Parašė M. Iinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laiku apie tarybinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

ŽMOGUS IR MASINA. Sutaisė Jonas Kaškatis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinį apie technikos išvystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

POPIEZIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prof. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: PC žmonių vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

Kaip ir Senatvėje Būti Jaunam. Parašė Dr. J. J. Kaškaticius. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypatingai dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 cent.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas
P. O. Sta. C., Box 1007, Toronto 3, Ont.

Jeį Norite Pirkti ar Parduoti

Namus, Apartmentus, Hotelius ar kitokius Biznius, mes mielai suteiksime sąžiningą patarnavimą. Pardavimui turime didelį pasirinkimą. Prašome Kreiptis:

JOHN BARCAS

(Lietuvis)

Atstovauju

A. HOLLOWCHAK REAL ESTATE

855 College St.

Tel. LO. 7152

Namų Adresas

213 KEELE ST.

Tel. LY. 8707

Montrealo žinios

Darbininkai Laimėjo Uniją

Atlas Bedding Kompanijos darbininkai pagaliau po ilgų ginčų nugalėjo kompanijos uniją ir įsisteigė savo, The Upholsterer's International Union (AFL - TLC).

Buvo aišku jau seniai, kad darbininkai (minkštų baldų apvilklėjai) yra priešingi, kaip ir visur kitur, kompanijos sutvertai unijai, bet Kvebeko Darbo Santykių Komisija vis nenorėjo pripažinti to fakto, kolie buvo priversta leisti darbininkams slaptu balsavimu apsispręsti. Pereitą savaitę 110 balsų prieš 27 pasisakė už tikrą uniją.

Dabar, pripažinus uniją, pirmiausiai derybose manoma reikalauti 20 c. į valandą pakelti algas, 8 apmokamų švenčių, dviejų savaitinių atostogų po trijų metų darbo ir unijos šapos.

Mergaitė Paėmė 72 Pilių

Sešių metų mergaitė, Lise Renaud, kad pašalinti galvos skaudėjimą, nutarė pati pasigydyti. Atradus šėputėje bonkutę nuo galvos skaudėjimo pilių, paėmė apie 6 tuzinus ant syk ir suvalgė. Jos tetai pastebėjus, mergaitė tuoju buvo nuvežta į ligoni-

nę, kur jai buvo suteikta pirmoji pagalba nuo neapsakomo skilvio skaudėjimo. Tačiau nuo to jos gyvybei pavojus nesudarė. Pagydyta ir paleista iš ligoninės.

Gal Pakels Transportacijos Kainą

Vietinė spauda pranešė, kad Montrealo Transportacijos Komisija plnuoja trumpoj ateityj pakelti važinėjimo tikietų kainą.

Lig šiol, kaip žinia, buvo trys tikietai už 25 c. Dabar reiks mokėti 10 centų už tikietą. Nesakoma tik kada tas pakėlimas pradės veikti.

Kai bus pakelta kaina, sakoma, miesto taryba apeliuos prieš pakėlimą kainų į Kvebeko Visuomenės Aptarnavimo Komisiją. Ši komisija yra aukščiausia transportacijos kainų įstaiga provincijoje.

Mažas Laimėjo Bylą Prieš Didelį

Kuris laikas atgal susimušė F. Montreuil su A. Goodwill. Pirmasis 5 pėd. 3 col. ūgio ir sveria 130 sv., o antrasis 5 pėd. 7 1/2 col. ir sveria 171 sv. Pirmasis kumštynėse sunkiai liko sužalotas ir neteko vienos akies. Todėl

padavė antrąjį į teismą reikalaudamas atlyginimo \$10,580.

Teisme nebuvo užtekinai įrodymų, kuris pradėjo muštynes. Tad teisėjas nusprendė, kad mažesnis prieš didesnį negalėjo pradėti muštynių, net ir tokiu atveju, jei būtų pakėlęs kumštį. Už tai jis pripažino, kad Goodwill yra daug didesnis, todėl ir kaltas už sunkias muštynes ir priteisė, kad jis sumokėtų mažajam \$5,200 nuostolių.

Unijos Protestuoja Dėl Atidėliojimo Subvės

Montrealo Amatų ir Darbo Taryba pirmam savo šio sezono susirinkime, rugsėjo 4 d., išnesė protestą prieš atsakomą funkcijas dėl Montrealo požeminių traukinių pravedimui planų nuolatinio atidėliojimo. Nutarta padaryti tiesioginį atsikreipimą į municipalinius provincilius autoritetus tuo reikalu. Taipgi prašys provinciale valdžią, kad padėtų Montrealui finansiniai praveisti subvės projektą.

Apsivedė

Rugpiučio 30 d. apsivedė Helena Ivaškevičiūtė su George Lobb. Vedybų pokilyje, apart gražaus būrelio vietinių svečių, dalyvavo ir jaunosios pusseserė iš Jungtinių Valstijų, Nellie Kielaitė-Mitkuvienė su vyru. Vestuvių pokilis buvo gražus, vaišingas ir linksmas.

Taipgi apsivedė ir Danutė Juraitytė su anglų vaikinu.

Susilaukė Dvynukų

Jurgis ir Aldona (Jokšytė) Gudai, rugpiučio 27 d., susilaukė dviejų sveikų ir gražių dukrelių. Motina ir naujagimės jaučiasi gerai.

Svečiavosi

Nancy Krisčiūnienė buvo išvažiavusi pavišėti į Jungtines Valstijas. Ji ten išbuvojęs, rodos, apie mėnesį laiko, laimingai grįžo namo.

O Labor Day savaitgalyje buvo atvažiavusi iš Toronto Veronika Kilikevičiūtė, kuri aplankė čia savo tetas ir jaunosius savo draugus bei drauges, su kuriais kartu augo. Pavišėjusi grįžo namo.

Serga

Verdunietis Adomas Liokaitis sunkiai susirgo šono skaudėjimu. Gydosiu namuose gydytojo priežiūroje ir jau pradeda sveikti.

S. Mozuraitis susirgo ir paguldytas Montreal General ligoninėje.

Susirinko "Vaduoti Lietuvą" Ir Susipešė

Pereitą savaitę čia buvo susirinkę taip vadinamos Kanados lietuvių (dybukų) bendruomenės krašto tarybos atstovai išrišti svarbų

Štai keturi Winnipeg muzikantai, kurie kas šeštadienį sėda į įsivaizduojamą uždengtą prerijų vežimą ir at-

laiko pusės valandos senoviškią dalyką, atseit, "vaduoti Lietuvą". Bet teko patirti ir veik netenka abejoti, kad tame yra tiesos, jog "bevaduoti Lietuvą" smarkiai pės tarp savęs. Sakoma krikdemai smarkiai supliekė kardelininkus, užgriebdami visas valdančiasias vietas.

Tą patvirtina ir pats Kardelis, nes rašydamas "NL" apie tariamą suvažiavimą, sako, "Jeigu jo finale atsirado tūlų nesklandumų, tai,

ku šokių sesija. Jų programma vadinasi "Prairie School" vakaro kiekviena sekmadienį.

kiek girdėti... Būsimi sušaukta nauja Krašto Tarybos sesija, kurioje būtų išlyginti nesklandumai". Tokiems nesklandumams "lyginti" išrinkta ir komisija. Bet nei Kardelio nei jo šalininkų nesimato vardų nė toj komisijoje, nė kitose vadovaujamosiose vietose.

Aišku, peštynės eina už šil-

tas vietas. To tik ir galima iš jų tikėtis.

J. —

Jeį Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

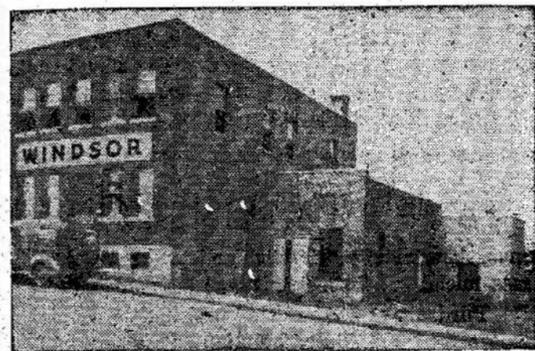
Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W.

Montreal

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Kersys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Grėibus

1205 Church Ave. Trenmore 6679.

VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių Ligų

3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS
MINOR REPAIRS
RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED
CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY
FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame is namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti Trenmore 1135

Telefoną Atsako Lietuvaite

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučėliūnas, A. Majauskas

Tuomet
niu keliu t
liauti tik d
tobusai ir l
ūžia juo iš
są kelią, nu
Tbilisio, ne
kupranuoga
vienos asih
nės ar ben
— visa ir
dėrniskā ir

Po kalnų
čias pakal
ganosi tū
nės baltųjų
vių. Žiūri
tūkstantin
do sėte nu
tus. Neg
piemenų, i
šunių, kur
nuo vilkų,
erelių. Vis
avių kaime
banės ir T
ūkiams. V
iš kaitrių
nyklas, k
nėra karš
rudenį, p
kalnuose i
na atgal i
ganosi iki
ne tik ker
ir melžia,
na riebius

Dar
Kryžkalnic
taip gražia
kiško grož
papūtė me
lis ir atne
liuojančių
šlaitų ir v
rugsėjo i
kvapus...
liame slėn

Alfred B
ginkly kar
dustrinių i
vo nuteist
mo kaip ka
ir visas je
riskuotas,
tik ne kalė
delis indus
turi \$70,00
si vėl būti
nicijos ga
vusiems ju
dytų ir Ge
kad je g

Alfred B
ginkly kar
dustrinių i
vo nuteist
mo kaip ka
ir visas je
riskuotas,
tik ne kalė
delis indus
turi \$70,00
si vėl būti
nicijos ga
vusiems ju
dytų ir Ge
kad je g

Alfred B
ginkly kar
dustrinių i
vo nuteist
mo kaip ka
ir visas je
riskuotas,
tik ne kalė
delis indus
turi \$70,00
si vėl būti
nicijos ga
vusiems ju
dytų ir Ge
kad je g

Alfred B
ginkly kar
dustrinių i
vo nuteist
mo kaip ka
ir visas je
riskuotas,
tik ne kalė
delis indus
turi \$70,00
si vėl būti
nicijos ga
vusiems ju
dytų ir Ge
kad je g

Alfred B
ginkly kar
dustrinių i
vo nuteist
mo kaip ka
ir visas je
riskuotas,
tik ne kalė
delis indus
turi \$70,00
si vėl būti
nicijos ga
vusiems ju
dytų ir Ge
kad je g

Alfred B
ginkly kar
dustrinių i
vo nuteist
mo kaip ka
ir visas je
riskuotas,
tik ne kalė
delis indus
turi \$70,00
si vėl būti
nicijos ga
vusiems ju
dytų ir Ge
kad je g

Alfred B
ginkly kar
dustrinių i
vo nuteist
mo kaip ka
ir visas je
riskuotas,
tik ne kalė
delis indus
turi \$70,00
si vėl būti
nicijos ga
vusiems ju
dytų ir Ge
kad je g

Alfred B
ginkly kar
dustrinių i
vo nuteist
mo kaip ka
ir visas je
riskuotas,
tik ne kalė
delis indus
turi \$70,00
si vėl būti
nicijos ga
vusiems ju
dytų ir Ge
kad je g

Alfred B
ginkly kar
dustrinių i
vo nuteist
mo kaip ka
ir visas je
riskuotas,
tik ne kalė
delis indus
turi \$70,00
si vėl būti
nicijos ga
vusiems ju
dytų ir Ge
kad je g

Alfred B
ginkly kar
dustrinių i
vo nuteist
mo kaip ka
ir visas je
riskuotas,
tik ne kalė
delis indus
turi \$70,00
si vėl būti
nicijos ga
vusiems ju
dytų ir Ge
kad je g

Alfred B
ginkly kar
dustrinių i
vo nuteist
mo kaip ka
ir visas je
riskuotas,
tik ne kalė
delis indus
turi \$70,00
si vėl būti
nicijos ga
vusiems ju
dytų ir Ge
kad je g

Alfred B
ginkly kar
dustrinių i
vo nuteist
mo kaip ka
ir visas je
riskuotas,
tik ne kalė
delis indus
turi \$70,00
si vėl būti
nicijos ga
vusiems ju
dytų ir Ge
kad je g

Vėl Kaukaze

VIENUOLIS - ŽUKAUSKAS

(Tąsa)

Tuomet Gruzijos kariu keliu tegalima buvo keliauti tik dieną, dabar gi autobusai ir lengvosios mašinos ūžia juo ištisą parą. Per visą kelią, nuo Dzauzdžikau ligi Tbilisio, nesutikau nė vieno kupranugarių karavano, nė vienos asilų ar mulų vilkstinės ar bent arklių gurguolės — visa mechanizuota, moderniška ir pažangu.

Po kalnų gubrius ir skliaučias pakalnes, kaip ir seniau, ganosi tūkstantinės kaimenės baltųjų riebiauodegių avių. Žiūrint iš apačios, tos tūkstantinės kaimenės atrodo sėte nusėjusios visus plotus. Negalima įžiūrėti nei piemenų, nei šunų — bandšunių, kurie saugo kaimenes nuo vilkų, šakalų, lokių ir erelių. Visos tos milžiniškos avių kaimenės priklauso Kubanės ir Tereko stepių kolūkiams. Vasarai jas atvaro iš kaitrių stepių į kalnų ganyklas, kur vėsesnis oras, nėra karščių ir sodri žolė; rudenį, pirmajam sniegui kalnuose iškritus, jas vėl gena atgal į stepes, kur jos ir ganosi iki vasaros. Tas avis ne tik kerpa, bet jas kasdien ir mežia, iš jų pieno gamina riebius sūrius.

Dar nesileidžiant nuo Kryžkalnio į Lermontovą taip gražiai apdainuotą pasakiško grožio Kaišauro slėnį, papūtė malonus, šiltas vėjelis ir atnešė iš amžinai žaliuojančių Gruzijos sodų, šlaitų ir vynuogynų karštos rugsėjo mėnesio vasaros kvapus... Toli apačioje, giliam slėnyje, vos įžiūrima

Alfred Krupp, Vokietijos ginklų karalius, vienas iš industrinių ryklių, po karo buvo nuteistas 12 metų kalėjimo kaip karinis kriminalistas ir visas jo turtas buvo konfiskuotas, bet šiandien jis ne tik ne kalėjime, bet ir vėl didelis industrialistas. Jis vėl turi \$70,000,000 turto ir tikisi vėl būti pašauktu prie amunicijos gamybos. Dabar buvusiems jų priešams susigadytų ir Geringas ir Gobelsas, kad jie gyvi būtų.

srovele vingiavo Aragva, šone, rytuose, vieni už kitus nuostabesni, snieguoti kalnai su tuo pačiu Lermontovo apdainuotu Gud kalnu priešakyje. Apie jį spietėsi debesy, karstėsi ir ruošėsi visu urmu risti per kalnagubrį iš pietų į šiaurę. Tolumoje, it melsvais dūmeliais atraukti, dunksojo kiti kalnai, bet jau nebe snieguoti, o amžinai žaliuojančiais miškais apsidengę.

Pasanauri stotyje vėl apsisistojau kelioms valandoms, nes man rūpėjo apžiūrėti Baltosios ir Juodosios Aragvų santaką ir pasigėrėti pasakiško grožio Gudamakaro tarpukalne. Seniau šioje tarpukalnėje buvo didelė gruzinų tvirtovė, kuri pastodavo priešams kelią įsiveržti iš šiaurės į pietų Gruziją. Dabar Pasanauri — rajoninis centras ir garsus savo mineraliniais vandenimis bei gamtos grožiu kurortas.

Iš Pasanauri savo kelionę tęsiau toliau ir, per senąją Gruzijos sostinę Mchchetą, pro Lermontovo apdainuotą Mciri vakare pasiekiau Tbilisį. Nors Tbilisį aš lankiausi ir 1947 metais, bet tik dabar man teko nuodugniau jį apžiūrėti ir pastebėti, kaip jis per stalininius penkmečius išaugo, patobulėjo ir išgrąžėjo. Ypač mane stebino didingų pasiekimų vaizdai elektifikacijos srityje: Aragvos ir Kuros santakoje, ten, kur upės, kaip Lermontovas sako, "susivienija apsikabinusios, kaip dvi seserys" ir nešė jau žaliuojančių kalnų savo sraunius vandenį į Kaspijos jūrą, ten šiandien vienas didelis ežeras tyvuliuoja, o jo vandenys suka turbinas ir gamina elektros energiją ir šviesą Gruzijos fabrikams, miestams ir kolūkiams. Ypač galingos energetikos bazės, sukurtos per stalininius penkmečius, tai Za Ges, Rion Ges, Cham Ges, Sutchum Ges ir kitos. Dabar vi-

soj Gruzijoje, greta garo jėga varomųjų garvežių, kursuoja ir greitieji elektriniai dizeliai.

Žinoma, per taip trumpą kelionę nedaug ką pamatysi, pro vagono langą ar skriejant autobusu, lygiai taip, kaip per dvi tris dienas visa neapžiūrėsi ir tokiam mieste, sostinėje, kaip Tbilisį, bet aš daugiau lankiau tas vietas, kurios man liko brangios atsiminimais ir kalbėjais su žmonėmis apie tų vietų pasikeitimus. Aplankiau Metechos tvirtovę, kurioje 1905 metais kalėjau. Dabar Metechos tvirtovė nebe kalėjimas, o muziejus, kuriame visi buvę carinio kalėjimo įrengimai palikti taip, kaip buvo ir anais laikais. Pasikėliau keltuvu ant Mtu-Cmindos kalno, kur dabar įrengtas poilsio parkas su daugybe pramogos bei poilsio aikštelių — aikštelių. Aplankiau Botanikos sodą, porą muziejų ir daug kitų iš praeities man atsiminimais brangių vietų.

Kaip visos Tarybų Sąjungos nemiškinguose kraštuose vyksta dideli žemės apželdinimo darbai, lygiai taip ir Gruzijoje, ypač Tbilisio miesto apylinkėse. Ten, kur seniau riogsojo vien pliki uoloti kalnai, kurie dieną taip įkaisdavo nuo saulės, kad neatvėsdavo ir naktį, sudarydavo aplinkai nepakenčiamai karštą sausą klimatą, — šiandien ten sprogdinamos uolos, į duobes pilamos derlingos žemės ir sodinami medeliai. Drėkinamas kalnas dirbtiniu būdu. Visus tuos apie Tbilisio miestą kalnus norima paversti žaliuojančiais šlaitais, sodais, skverais ir sujungti su Mta Cmindą jau žaliuojančiu kalnu asfaltuotais keliais, takais ir bulvarais. Dalyvavau viename labai skaitlingame Laisvės aikštėje mitinge, surengtame Gruzijos respublikinės taikos šalininkų konferencijos dėl parašų rinkimo Tarybų Sąjungoje po Pasaulinės Taikos Tarybos Kreipimusi tarp penkių didžiųjų valstybių. Čia tai turėjau geros

progos prisiziūrėti į mitingo dalyvius, Kaukazo tautų įvairumą, kurie įvairiais savo tautai būdingais temperamento būdais bei bruožais reikė pritarimą taikai ir čia pat entuziastiškai dėjo savo parašus po atsišaukimu. Mane nemažai stebino ir pietiečių visuomet gera nuotaika, draugiški patarimai, dėmesys svečiui ir paprotys kuo daugiau laiko praleisti gryname ore. Žinodamas gruzinų, o ypač rašytojų, vaišingumą su svečiais, atvykusiais į jų valstybę iš toliau, aš nenorėjau jų gaisinti ir trukdyti, tik paskutinę dieną, prieš išvykstant iš Tbilisio, nuėjau į Rašytojų sąjungą prisistatyti, komandiruotės užregistruoti ir įspūdziams pasidalinti. Be to, nuėšiau ir padovanojau Rašytojų sąjungos knygynui savo iliustruotą "Užkeiktųjų vienuolių" leidinį. Draugai rašytojai buvo labai nepatenkinti mano taip trumpu Tbilisio viešėjimu, mėgino skambinti į stotį praillginti išvažiavimui mano jau nupirktą bilietą ir kitokiais būdais norėjo mane dar kelioms dienoms sulaukyti, bet visa buvo veltui, nes mano laikas buvo griežtai ribotas ir apskaičiuotas. Besidalijant įspūdziais apie pasikeitimus, įvykius prie tarybinės santvarkos, draugai rašytojai susidomėjo, su kuo aš anais laikais buvau uždarytas Metechos tvirtovėje. Kai aš išvardijau jiems keletą farmacininkų pavardžių, draugai rašytojai tuojau paskambino Sveikatos ministru, klausdami, ar beesąs Tbilisio tokia tai ir tokia pavarde bent vie-

Bob Keith, CBC sodininkas, kurs duoda per radio patarimus, kaip užlaikyti daržus. Čia jis matomas mokinant, kaip lengviau varpyti žemę su šakėmis. Jis kalba sekmadieniais nuo 10.20 val. ryto.

nas farmacininkas. Po pusvalandžio ministras atšakė, kad vienas tokia pavarde esąs ir pasižadėjo per pusę valandos savo mašina atvežti jį į Rašytojų sąjungą. Po pusvalandžio ir atvežė. Į sąjungą įėjo baltagalvis susikūprinęs senelis, pasisakė kas esąs ir paklausė, kam jis čia reikalingas. Aš jį tuojau pažinau.

(Bus daugiau)

Je! Norite Žinoti, Kas Tikrai Dedasi Pasaulį, Skaitykite Liaudies Balsą

Montrealo Lietuvių Gėlininkas
Marcel Allard
Gėlės ir bukietai visokiems reikalams
CR. 3533 - Telefonas - Res. DO. 3696
6420 Iberville St.

Parduodam Namus
PARCPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDA
PARDUODAM LAISNUOTUS TAVERNUS, GROSSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS
Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Taipgi
Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus, Pastatytus 5-10 Metų Atgal
Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai Mes esame properčių ekspertai
REED'S REAL ESTATE
4834 VERUN AVE., VERDUN
Tel. YOork 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678
Mr. Russell O. Bennett, Manager
(Reed's Renting Service Reg'd)

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS
Otto Ramanauskas
2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474
Maliavojam, popieruojam, išyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

Tel.: BELairs 2200. Valandos: kasdien nuo 3 iki 4 v. po piet, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius. Vakara: tikrai pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 iki 8 val. vakaro.
Daktaras Rabinovičius
Chirurgas Specialistas
Turis savo ligoninę, egzaminuotą ir gydanį įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir persvietimus (X-Rays) Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina
4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

HOVARD FAST

Vertė A. Andrėnas

Paskutinė Riba

(Tąsa)

Merėjus į Miznerio patvarkymą pažiūrėjo filosofiskai. Jis patarė kapitonui Uintui išdėstyti savo raitininkus taip, kad jie pridengtų visą rytinę keteros dalį.

— Nėra prasmės labiau ištepti liniją. Aš pastatysiu sargybinius, nors vargu tai reikalinga. Jų tipi ir laužai matyti iš čia.

— Pulkininkas kažką sakė apie kaimo užėmimą šią naktį.

— Tai būtų beprotybė. Kaimas pilnas moterų ir vaikų. Jeigu pulkininkas nori kraujo pirties, tegu pats ją suruošia. Tai policinė priemonė, o ne skerdynės. Mes lauksime ryto.

Medžioklė Prasiidėjo

Kapitonas Merėjus praleido bemiegę naktį. Jis jau seniai įsitikino, jog negali miegoti, jeigu rytą tikimasi karo veiksmų. Kaip jis bevargtų per dieną, vien tas faktas, jog rytas gali atnešti galą jo buvimui žemėje, koncentravo visas jo mintis tame aštriame ir spalvas tirštinančiame židinyje. Jis kamuojamai pavydėjo jauniems karininkams, tokiems kaip Uintas, Frilendas arba Stivensonas, kurie taip buvo įsisiurbę į gyvenimo vyksmą, kad net negalėjo sau įsivaizduoti mirties. Jie buvo žmonės narsūs, o jis žinojo, jog jis pats anaip tol ne narsuolis; vieno žodžio "bailys" užteko, kad atkurtų atmintyje visą jo praėjusį gyvenimą. Tačiau kartais jis klausdavo savęs — ar tik jis vienas patiria baimę? O, gal būt, kiti tiesiog šlepia ją, kaip šlepia jis? Jis tarnavo armijoje dvylika metų ir buvo laikomas narsiu žmogumi ir geru karininku.

Pirmą, lėtai slenkančių valandų, įsitikinęs, jog viltis pamiegoti darosi vis mažesnė, Merėjus atsiskė nuo tolimesnių bandymų, užsitampė pušnis ir prisikimšo pypkę. Jis įbrėžė degtuką, idėgė pypkę ir atsigulė aukštininkas, sulenkdamas kelius ir pentiniais įstrigdamas į antklodę. Pypkė jam neteikė malonumo, kaip visada, kai jis rūkydavo tamsoje ir nematydavo dūmų.

Kažkas priėjo prie palapinės, pakėlė kraštą ir sustojo.

— Kas ten? — paklausė Merėjus.

Tai buvo seržantas Kelis.

— Aš mačiau, kaip blykterėjo degtukas, — tarė jis. — Aš pagalvojau, kad jums, gal būt...

— Man nieko nereikia, — atšiauriai nutraukė jį Merėjus.

— Klapsau, ser.

— Lukterėkite, — pasakė Merėjus. — Atleiskite man. Kai apima nemiga, daraisi suirzęs.

— Aš irgi negaliu miegoti, — ramiai atsakė Kelis. — Tikrinau.

— Ramu?

— Kaip kape, — linkterėjo Kelis. — Apačioje prie tūpi dega laužai, bet kam jiems reikalingi laužai tokia tvankia naktį, aš nežinau.

— Kad būtų šviesu, tikriausiai.

— Kaip jūs pasakėte, ser?

— Nesvarbu. — Merėjus atsiduso.

— Kad būtų šviesu, jūs sakote? Gal būt, apšviesti kelią į pragarą savo juodoms sieloms?

— Seržante, — keistu tonu paklausė Merėjus: — Rytų bus kautynės. Jūs džiaugiatės, tur būt?

— Kaip jūs pasakėte, ser?

— Aš klausiu: ar džiaugiatės, jog rytą užmušinsite?

— Aš niekad apie tai taip negalvojau, — nenorom atsakė Kelis.

— O kaip?

— Moka gerai, o esti ir blogesnio darbo.

— Eikite, pamiegoti truputį, seržante, — atsidūdamas pasakė Merėjus ir, kai seržantas dinga, išlaisvino pentinus, įstrigusius į antklodę, ir išėjo iš palapinės. Seržantas buvo teisingas — blاندžiai šviečiančios tipi apybraižos vis dar matėsi slėnyje. Dangus buvo juodas ir bežvaigždis, o slogi tvanka pranašavo, kad šią naktį arba rytą jis. Merėjus ėjo išilgai kalvų keturų, praėjo pro sargybinius ir pagaliau sustojo prie haubicos. Tarnyba garsiai šnarpstė po sviedinių vežėčia. Merėjus palietė drėgną, šaltą vamzdį, pasukė šlapiu delnu perbraukė per veidą.

Jis žingsniavo šen ir ten, kol išrūkė dvi pypkes. Kartkartėmis nakties tylą sudrumsdavo kurtūs graustinio aidai, prieš tai tvyksterėjus baltam žaibui. Du pirmieji tvyksterėjimai užklupo Merėjų nepasiruošusį, bet prie trečiojo jis atidžiai išžiūrėjo į indėnų kaimą; vienam akimui pačiame centre sumirgėjo vienišo raitelio figūra.

Jis kreipėsi, klausdamas sargybinių, bet tas nieko nebuvo matęs, ir Merėjus, tikėdamas, kad štai štai praplups lietus, grįžo į palapinę.

Jis atsisėdo ant lovos krašto, užkėlė koją ant kojos ir žaidė pentinu; bet lietaus nebuvo. Taip jis išsėdėjo tol, kol į palapinę įsiskverbė pilka, ūkanota brėkšmė.

Tada jis nuėjo į A eskadrono štabą ir pažadino Uintą.

— Labas rytas, — tarė jis trūkčiojamai. — Išėikite.

— Uintas atsisėdo, trindamas akis. — Ką? Kurių velnių! Juk lauke dar tamsu.

— Jau rytas. Kelkitės. Aš einu apsižvalgyti, o jūs tuo laiku apsilvilkite.

— Visai ramu, — miegus tu balsu sumurmėjo Uintas, apgraiбом ieškodamas pušnių.

— Perdaug ramu. Aš nusileisiu ten.

— Tai beprotybė. Kodėl jūs nenorite palaukti?

Merėjus gužtelėjo pečiais ir išėjo. Jis visai neketino eiti į kaimą, ir tik baimė privertė jį mesti šią iššaukiamą užsimiegojusiam Uintui. Dabar jis nepakeliamai užsinerėjo viski. Jis užėjo į savo palapinę, pasirausė lagaminuose ir, radęs puspinę gertuvę, beveik ištuštino ją. Paskui prisikimšo burną mėtinių paplotėlių, pasiėmė butelį ir, praeidamas pro sargybinius, sviedė jį į krūmus. Jis nuėjo toliau drėgna pamiškėle, ir jo bridžai kiauurai perslupo. Dauba buvo pilna rūko, skaidulingų garo kamuolių. Nuo daugumos tipi bizonų odos buvo nuimtos, o plonų karčių groblai priminė griaučius.

Jis nenustebo, radęs kaimą tuščią. Jis greičiau buvo apstulbinatas savo paties neuvokumo. Nesunku buvo numatyti indėnų gudrybes: vienoje palapinių dalyje palikti laužus, nuo kitų nuimti odas, aprišti arklių kano pas ir be triukšmo pakilti iš vietos. Kada būtent tai įvyko? O dabar reikės atsakyti. Ką, jeigu Uintas pajus viski kvapą ir praneš?

Merėjus užsirūkė pypkę. Tabakas slopino viski skonį, o Merėjus tikėjosi, kad jis nuslopins ir kvapą. Jis perėjo per visą kaimą. Rūkas tirpo, sklaidydamosis kamuolinėmis, pūkuotomis skiautėmis. Merėjus žvilgtelėjo į tipi: laužai dar rūsūs; jis smalsiai ėmė žiūrėti indėnų paliktų namų apyvoką. Yra kažkas gaudžiai žmoniška kiekvienoje vietoje, kur žmogus dar visai neseniai gyveno ir kur dabar jo jau nebėra. Niekad šajėnai jam nebuvo taip gyvi ir realūs kaip dabar. Merėjus sugavo save nuo žemės keliant tai vieną, tai kitą paliktą daiktą: sulaužytą lančą, kurio jau neverta buvo imti su savim, mažą elnio odos lėlę, dailiai apsiuvinėtą karoliais, porą sudriskusius mokasinių, dar smilkstantį nuodėgulį.

Jis mintyse įsivaizdavo kitą įvykių tėkmę: haubica, leidžiančią sviedinius į kaimą, raitininkus, besiritančius į slėnį, nesuvaldomą, akla nirsulį, kuris apima žmones, kai į juos šaudo, ir priverčia juos žudyti visus ir viską — arklius, vaikus, moteris. Jis girdėjo pasakojimus apie žvėrišką šajėnų išžudymą

prie Send Kriko ir beveik vaikiškai džiaugėsi, kad jam neteks dalyvauti tokiam kruviname darbe.

Kai jis sugrįžo ten, kur buvo išsidėstę abu eskadronai, nustebo, pajutęs, kad pro dantis niūniuoja kažkokį motyvą. Dabar jis pajuto nuovargį: mielai atsigultų ir truputį pamiegotų.

Užlipęs ant pakriaušės, jis pamatė Uintą. Debesys išsisklaidė, saulės spinduliai paauksavo daubą. Kapitonas Uintas čiupinėjo juodus ūselius ir pakrikai žiūrėjo į tipi groblus.

— Pabėgo, — tarė Merėjus.

— Visi?

— Ligį vieno. Kaip jie tai padarė — ir nė vienas arklys nesužvengė, — negaliu suprasti. Ne raiteliai, o tiesiog kažkokie burtininkai.

— Reikėjo veikti šią naktį, — su apmaudu pasakė Uintas.

— Kad mus vėliau bartų už moterų ir vaikų žudymą? — paklausė Merėjus.

— Su indėnais negalima terliotis, — tarė Uintas.

— Būkite toks geras, parašykite raportą, o aš truputį snustelsiu, — tarė Merėjus. — Aš šiąnakt blogai miegojau.

Pulkininkas Mizneris tik ką buvo baigęs pusryčiauti ir per kareivinių kiemą ėjo prie arklidžių. Lig šiol nebuvo jokių žinių iš A ir B eskadronų, o kadangi jiems jau būtų laikas grįžti kartu su belaisviais indėnais, jis ėmė jausti šioji tokį nerimą. Pulkininkas ketino nujoti į Darlingtoną ir sužinoti, ar Mailsas negavo kokių nors naujų patvarkymų iš Indėnų Reikalų Valdybos viršininko arba iš Vašingtono; tačiau nusprendė palaukti pranešimų nuo Merėjaus arba nuo Uinto. Arklidėse jis apžiūrėjo arklius ir įsakė, kad po valandos būtų pabalnota juodoji kumelė Dženi. Jis jau buvo begrižtas į savo butą, kai staiga pamatė eilinį Endželusą, pro vartus jojančią ant putoto arklio. Mizneris, dėdamasis abejingas dėl kurjerio atvykimo ir slėpdamas savo nekantrumą, ėjo savo keliu, nors ir žinojo, kad jeigu naktį būtų įvykęs mūšis, tai Merėjus jau būtų apie tai raportavęs.

Jis atsisėdo ant verandos ir užsirūkė cigarą, ramiai žiūrėdamas į Endželusą, einantį skersai kiemo. Kareiviai rinkosi į pratimus, bet jie suprato, kad vyksta kažkas svarbu, ir, susispietę nedideliais būreliais, laukiamai žiūrėjo į pulkininką ir į apdulkėjusį Endželusą.

— Pranešimas nuo kapito- no Uinto, ser, — dusdamas pranešė Endželusas.

Mizneris paėmė pranešimą, bet, prieš jį perskaitydamas, šuktelėjo kapitonui Tribodžiui:

— Aš draudžiu kariams be

darbo slampinėti po kiemą, kapitone!

Jis skubiai akimis permetė pranešimą ir tarė Endželusui:

— Eik pavalgyk ir ateik pas mane. Lukterėk, tu nežinai, ar kapitonas Merėjus šiąnakt mėgino suimti indėnus

— Nemanau, ser.

Mizneris nuėjo į savo kanceliariją ir ten vėl perskaitė raportą. Pirmoji jo mintis, kilusi pykčio įtakoje, buvo atsaukti A ir B eskadronus į postą ir pasodinti Merėjų į daboklę už apsilėidimą prieš akivaizdoje. Bet apsisvarstęs jis nusprendė, kad šito reikalo negalima atiduoti karo teismui. Iškilų per daug abejotinų punktų, o svarbiausia — ar privalejo jis paimti šajėnus po apsauga, ar tik neleisti jiems išeiti iš rezervato teritorijos; o be to, — kas būtų įvykę, jeigu Merėjus būtų apšaudęs kaimą? Pranešimai apie susidorojimus su indėnais kažkoku būdu visuomet patekdavo į Rytų laikraščius, ir viešosios nuomonės spaudimas į Vašingtoną ne kartą yra nutraukęs garbės ištroškusių karininkų karjerą.

Tarp kitko, taip susidėjus aplinkybėms, reikalus darėsi žymiai paprastesnis. Šajėnai paliko rezervatą, o jo pareiga gražinti juos atgal. Ir jeigu tais bus padaryta vikriai bei tyliai ir padės išvengti naujo karo su indėnais, vadinasi, — vietoj pulkininko Miznerio gali atsirasti generalas Mizneris. Tačiau veikti reikia atsargiai; jis pasitars su Mailsu, ir jeigu vėliau kas nors išeis ne taip, tegul būna atsakinga civilinė valdžia.

Todėl, kai eilinis Endželusas pasirodė, Mizneris jau sėdėjo balne. Jis kartu nuėjo į Darlingtoną.

Agentas Mailsas jaudindamas klausėsi pulkininko pranešimo apie tai, kas šiąnakt įvyko prie Koter Kriko. Kai Mizneris baigė, Mailsas, pailngavęs galvą, sumurmėjo:

— Taip nedera. Jie neturėjo išeiti iš rezervato.

— Maža kas nedera, — pasakė pulkininkas.

— Bet kaipgi... aš nesu- prantu... juk ten du jūsų eskadronai?

— Tai buvo jūsų taktika — laukti, misterii Mailsai. Mano karininkai negalėjo imtis atsakomybės už kaimo apšaudymą tamsoje. Jeigu jūs būtute leidę mums areštuoti tuos šuns karius anksčiau, nieko panašaus nebūtų įvykę. O dabar lieka viena: pavyti juos ir gražinti atgal.

— Taip, juos reikia gra- žinti, — netvirtai pratarė Mailsas.

— Jūs nepagalvojote, kas gali įvykti, jeigu tatau pateks į laikraščius?

— Aš padariau viską, ką galėjau, — pavargęs tarė Mailsas. — Ką dar aš galiu padaryti?

Nr.
ma ju
Mai
kinink
ant re
ranko
riaus.
—
Mailsa
— I
žinsin
kos tu
agenti
—
duso
—
iškart
minge
—
mis p
ir pa
viska
grafu
Vašin
tintų
bar s
Atšip
—
siai a
tuoni
niasd
terys
daug
bai gi
—
kadre
pasak
lošimo
mano
nio, I
jums
bai
tik i
kalėji
Ag
jo, o
lės ga
Jam
dies p
riai
Kai i
Liusi
čiai a
dėjo
—
pada:
Iša
nerio
trum
sakė
arešt
riuos
dėnu:
kia g
dang
dėjim
matė
ir be
Te

— Jūs pasirašysite įsakymą juos areštuoti?

Mailsas įsistebeilijo į pulkininką, paskui nuleido akis ant rašomojo stalo, kur jo rankos glamžė lapelį popieriaus.

— Jie nepasiduos, — tarė Mailsas.

— Ne. Bet jeigu jų negražinsime, — kokios tatau įtakos turės kitoms padermėms agentūroje?

— Aš pasirašysiu, — atsakė Mailsas.

— Puiku! — Pulkininkas iškart tapo gyvesnis ir veiksmingesnis.

— Aš tučiuojau jų pėdomis pasiūsiu du eskadronus, ir pamatysite, po savaitės viskas bus baigta. Aš telegrafuosiu į karo ministeriją Vašingtone, kad ten patvirtintų jūsų patvarkymus. Dabar sakykite: kiek žmonių Atšipusio Peilio padermėje?

— Apie trys šimtai, — atsakė Mailsas. — Aštuoniasdešimt penki ar devyntiasdešimt vyrų, kita — moterys ir vaikai. Yra ligonių, daug nesveikų. Jie negali labai greit judėti.

— Tokiu būdu dviejų eskadronų užteks, — ryžtingai pasakė Mizneris. — Mes išlošime laiko, jeigu išsiūsimė mano vyrus tiesiog iš to slėnio, kur jie stovi. Palieku jums pranešti Indėnų žinybai; aš pranešiu jums, kai tik indėnai bus suvaryti į kalėjimą.

Agentas Mailsas linktelėjo, o Mizneris, aukštai iškėlęs galvą, išėjo iš kambario. Jam išėjus, Mailsas liko sėdintis prie rašomojo stalo, niūriai žiūrėdamas prieš save. Kai beveik po valandos įėjo Liusi ir pranešė, jog pusryčiai ant stalo, jis vis dar sėdėjo toje pačioje pozėje.

— Kas tau? — paklausė ji.

— Nieko, nieko, Liusi. Aš padariau viską, ką galėjau.

Įsakymai, pulkininko Miznerio pasiūsti Merėjui, buvo trumpi ir tikslūs. Jis jam įsakė pavyti šajėnus ir juos areštuoti. Furgonai lydės kariuomenę, kad pristatytų indėnus į postą. Haubicą reikia gražinti į Reno fortą, kadangi ji lėtins raitininkų judėjimą; bet Mizneris nenumatė ypatingų sunkumų, net ir be pabūklų. Svarbiausia —

tai surasti indėnus. Prie eskadronų, be Stivo Džeskio, dar bus žvalgas arapachas, vardu Žmogus Vaiduoklis.

— Pristatykite visus, kurie liks gyvi. Jau aš pasirūpinsiu tuo, kad jūsų nuopelnai būtų atžymėti. Šis žygis jums gali reikšti paaukštiniimą.

Merėjus lengvai linktelėjo, o pulkininkas pagalvojo: "Niūrus tipas, bet jis įsakymą įvykdys."

Uintas nevertas Merėjaus, jis geras kaip pagelbininkas, bet ne vadas. Merėjus tvarkysis kaip reikiant ir sugrįš su indėnais — su tais, kurie liks gyvi. Ir Merėjus neprazūdys per daug kareivių; jeigu jis ir turi trūkumų, tai tas besaikis atsargumas.

Mizneris nuėjo atgal į Reno fortą, nepaprastai patenkintas savo patvarkymais, o A ir B eskadronai pajudėjo į šiaurę. Trys šimtai raitų žmonių, — kaimas, padermė, visa tauta, — daugybė visokio amžiaus ir įvairių siekimų žmonių, jaunų ir senų, gražių ir išsigimusių, su viskuo, ką jie turėjo pasaulyje, su dideliais ir mažais daiktais, su grubiais ir trapiais, nuosavais ir visuomeniniais, — tokiais pėdomis eiti nesunku. O ir kaip jie būtų galėję pasislėpti? Jie greit jojo, ir kanopų bildėjimas turėjo pažadinti prerijas daugelio mylių ratu. Juos išgirs ir pamatys, į juos rodys.

Prieš juos užsitrenks durys, užsivers langinės, gyvulius paslėps nuo jų kelio. Prerijos, kuriomis jie skubėjo į šiaurę, buvo jau ne tos prerijos, kurias minėjo tėvai ir senoliai; dabar prerijos buvo pažabotos atitvaromis ir pabalnotos fermomis. Keliai, pastatai, telegrafo vielos ir — viską vainikavo — trys geležinkelių pylimai iš rytų į vakarus trimis plieninėmis juostomis juosė žemės krūtinę.

Eskadronai judėjo į šiaurę, Džeskis ir arapachas surasdavo indėnų kelią dulkėse, ištryptoje prerijų žolėje, plačiuose pėdsakuose išdžiūvusių upių dugne.

Sausa žemė buvo surausta, ir arapachas mosavo rankomis kaip sparnais, rodydamas, jog šajėnai joja greit. Kareiviai, kaitinami saulės, dūmė Ciatokvos kalvomis, nujodami mylią po mylios. Dulkės, graužiančios, raudonos, ant veido ir gerklėje pavirsdavo purvu, dengė visą pasaulį. Ligi vakaro jie jojo tylūs, apsipildami prakaitu ir sunkiai alsuodami, o kai saulė kaip žaižaruojanti anglis pasislėpė raudoname rūke, jie sustojo pailsėti ant Red Forko kranto.

Merėjus buvo niūrus ir nalkabus, ir vyrai jo bijojo. Jis visas buvo dulkėtas, kūnas suosė nuo prakaito ir purvo, bet upė buvo išdžiūvusi, ir išsimaudyti nebuvo kur; jis liejo tulžį ant vyrų, keikė juos, stengdamasis kuo skaudžiau įgelti. Kareiviai vengė pasipainioti jam po akių.

— Ko jūs nirštate? — paklausė jį Uintas.

— O kas jums darbo, kapitone.

— Aišku, bet jeigu tai nuo kaitros, tai paimkite save į nagą. Mums visiems karšta.

— Atleiskite, — tarė Merėjus. Jis keistu žvilgsniu pasižiūrėjo į Uintą.

— Kaip jūs galvojate, rytoj pavysime? — paklausė Uintas.

— Gal būt.

— Aš žinau atsitikimų, kada Šuns kariai padarydavo po šimtą dvidešimt mylių per dieną, — tarė Uintas.

— Jie vedasi su savim atsarginius arklius ir persėda kas dešimt mylių. Jokie pasaulio raitininkai jų nepavys.

— Šitie neturi atsarginių arklių. O jų žirgai tiek sulyso, jog gali kristi bebėgdami. Be to, su jais moterys ir vaikai.

— O vis dėlto jie bėgs, — pasakė Uintas.

— Jie bėgs, tai neabejotina. Gal būt, mes pavysime juos rytoj. Gal būt, poryt. Pakelkite karius rytą keturiomis trisdešimt.

— Kariai nesuskubs išimiegoti.

— Jeigu skvo išveria, tai ir jie gali, — atsakė Merėjus.

Dalyns išjojo priešausrio sutemose. Kareiviai tyliai keikėsi, karininkai nustebe žvilgčiojo į Merėjų. Sekti pėdas prie tokios šviesos būtų

sunku, jeigu indėnai nors kiek pasistengtų jas sumėtyti. O jų kelias į šiaurę buvo tiesus kaip paukščio skridimas; kelią tiesė tautos ilgėjimasis savo žemės, gimtųjų kalvų ir slėnių. Į šiaurę, tiesiai į šiaurę jie keliavo, ir vėl arapachas mosavo rankomis, rodydamas, kaip gali lėkti indėnai — moterys ir vaikai, ir seniai, — kai šaukia tėvų kraštas. Arapachas tarnavo baltiesiems, bet jis didžiavosi savo tauta, ypatingai kai jie prajodavo pro arklių lavonus, apgraužtus kojotų ir aptūptus musių.

— Lekia kaip padūkę, — kalbėjo vienas kitam raitininkai. Jie žinojo, kad indėnas, kuris nuvarė savo žirgą, ir save nuvarys mirtinai.

Vėlyvą, kaitrų rytą jie sustojo trumpo poilsio; pavadžiojo arklius, nuvalė nuo jų prakaito prisigėrusį purvą. Dabar jie buvo tokioje vietoje, kuri buvo apaugusi aukštos geltonos žolės kuokšteliais. Visur aplink buvo matyti sausas mėšlas, primenantis milžiniškas bizonų kaimenes, kurios kadaise užtvindydavo prerijas.

— Ir ne taip seniai, — tarė Kelis. — Dar prieš dešimt metų prerijose knibždėjo jų kaip kirmėlių.

Merėjus jau paliepė trimintininkui trimituoti kėlimą. Nuo ilgo sėdėjimo balne jam lauzė visą kūną, ir jis matė, jog kareiviai pasistiebia kilpose, stengdamiesi paraivyti mėšlungio sutrauktas kojas.

Kaip gali tai pakelti moterys ir vaikai? Jis vieną kartą išbandė abejotiną indėnų nedirbtos odos balno patogumą.

— Juo greičiau viskas baigsis, tuo geriau, — sumurmėjo jis, galvodamas apie tai, jog žmonės užmuša dvesiantį šunį, kai jau nebegali žiūrėti į jo kančias.

Jie pajudėjo toliau. Indėnai jojo į šiaurę, ir saulės spinduliai lyg įkaitę durklai smigo į raitininkų nugaras. Bet dulkės čia buvo ne tokios tirštos, ir prieš juos geltona jūra siūbavo aukštos žolės. Eskadronai persikėlė per Solf Forką ir priėjo prie skvaterio lūšnos.

— Indėnai? — sušvokštė Merėjus.

Skvateris buvo aukštas ir liesas — arkliskas veidas, plačios, panešiotos kelnės. Jis mašliai krapštė pakaušį, o žmona ir dvejetas vaikų spaudėsi tarp durų užpakalyje jo. Jis buvo piktuotų su įstatymu ir, atitrukęs nuo bangos keteros, išmetusios jį į Indėnų Teritoriją, visko pasaulyje bijojo, kareivių jis bijojo ir neapkentė ne mažiau, negu bijojo ir neapkentė indėnų.

(Bus daugiau)

Palaikykit Tuos Biznierių, Kurie Skelbiai LIAUDIES BALSĖ

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras, Zakietus, Skraistes ir Kalnierių

- Siuвам Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdiram,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas
PRINCESS FASHION FURS

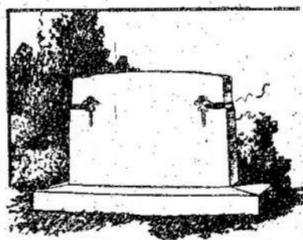
506 Queen St. West
Telefonas: EMpire 3-8884

ir
750 Yonge St.
Telefonas: RA. 8971

Tel.: Res. 526-134

Bus. 526-752

DISTINCTIVE MEMORIALS

MADE TO ORDER

Reasonable

M. C. Delande

927 Main St.

Winnipeg

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. Kl. 4989
Rezidenc. Midway 9352

Lietuvis Barberis

Stag Barber Shop
Skubus ir Geras Patarnavimas
P. MOTIEJUNAS
Savininkas
640 Main St., Winnipeg

Elora Flower Shop

72 Lippincott St.

RA. 5459

630 Queen St. W.

PL. 4183

Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telef.: LO. 3691 arba OR. 4173

Kaip Paminėsime Sukaktį

J. YLA

Šio mėnesio 22 dieną sukaks 20 metų kaip eina pažangių Kanados lietuvių laikraštis Liaudies Balsas. Tai labai svarbi sukaktis. Kaip mes ją paminėsime arba kaip mes turėtume ją paminėti?

Visų pirmiausia reikia pripažinti, kad surengti ką nors iki šio mėnesio 22 dienos neįmanoma. Ir nebuvo įmanoma. Vasara yra nepatogus laikas bent kokiam didesniam užsiėmimui. Prie to, visi nori bent savaitę kitą turėti atostogų, išvažiuoti kurį vasarvietes, pasikaitinti ant saulės, pasimaudyti. Bet tas nereiškia, kad mes turime atsisakyti nuo paminėjimo sukaktuvių. Užtenka to, kad

Kas ir Kaip Paremė L.B.

T. Varnelis, Kapuskasing, Ont., lankėsi Toronte ir paaukojo laikraščio paramai \$5.00.

S. Karvelis, Forest, Ont., lankėsi LB raštinėj, atsinaujino prenumeratą ir paaukojo \$2.00.

J. Lesevičius, Montreal, prisiuntė atnaujintą prenumeratą ir nuo K. Radzišauskio \$12.00 aukų, taipgi nuo J. Marozo \$1.50.

P. Walant, Philadelphia, Pa., prisiuntė laikraščio paramai \$2.00.

Patys atsinaujindami prenumeratas, paaukojo:

O. Raskevich, Bellevue, Alta., \$2.00;

P. Zebrauskas, Weston, Ont., \$2.00;

A. Dapkus, Sparrows Pt., Md., \$1.50;

M. Rėmėjas, Toronto, \$1.

Visiems pasidarbavusiems ir parėmusiems Liaudies Balsą, širdingai ačiū.

Administracija

jos būtų paminėtos šiomet.

Nežinant vietinių sąlygų, sunku pasakyti, ką Liaudies Balsui simpatiškos organizacijos galėtų atlikti atžymėjimui sukakties. Tas turi būti palikta vietos draugams ir draugėms išspręsti. Čia galima kalbėti tik apie tai, kas turėtų būti atlikta bendrai.

Liaudies Balso leidėjai diskusavo ir priėjo išvados, kad visų pirmiausia reikia išleisti padidintą Liaudies Balso laidą kačia nors gruodžio mėnesį. Toj laidoj turi tilpti aprašymų sąryšyje su laikraščiu ir jo budavotojais. Kad tas būtų realizuota, visiems ir visoms, kurie gali ką nors parašyti iš atsiminimų, kas būtų įdomu visuomenei, nieko nelaukiant reikia bent kiek pagalvoti ir parašyti dėl tos laidos. Visi raštai dėl jubiliejinio numerio turėtų būti prisiųsti redakcijai iki gruodžio 1 dienos.

Sunku duoti bent kokius pasiūlymus, ką rašyti ir kaip rašyti. Bet aš manau, kad kiekvienas gali orientuotis, ką rašyti ir kaip rašyti. Svarbu, kad būtų kuo daugiau atsiliepimų ir iš visur.

Jubiliejus yra gera proga visoms organizacijoms ir biznieriams pasveikinti progresyvius Kanados lietuvius su jų laikraščio sukaktuvėmis. Būtų labai malonu, kad atsiųstų savanorių parinkti tokių sveikinimų. Administratorius pasirėngęs suteikti visas informacijas šiuo reikalu.

Laikraščio 20 metų sukaktis nėra vien laikraščio sukaktis. Tai sukaktis visų pažangių Kanados lietuvių politinio ir kultūrinio veikimo. Laikraštis nėra atskiras dalykas. Jis buvo išleistas tada, kada atsirado lietuvių pažangus kultūrinis ir politinis veikimas. Jis buvo išleistas tam, kad tas darbas būtų lengvesnis. Mi-

ninkus, muzikantus ir skaitovus.

Kombinato "Maksa" audėjos yra garsios ne tik savo meistriskumu kuriant meninius audinius, kilimus, užuolaidas. Garsas eina ir apie kombinato audėjų dainavimo meistriskumą. Darbininkų chorui vadovauja Latvijos konservatorijos studentas Paulis Kveldė. Audėjos atliko dainą, kurią jos pačios ir sukūrė. Joje jos šlovina tautų kūrybinį darbą, savo brangiąją Tėvynę.

Toli pušyno parke buvo girdėti šimtų choristų dainos, saviveiklos orkestrų muzika. Vienas po kito kilo į estradą mėgėjai - artistai. Tai — šaltkalviai ir tekintojai, elektrikai ir suvirintojai, uosto krovikai ir tarnautojai, inžinieriai ir mokytoja.

Tautų draugystės idėjų yra persisunkusi visa koncerto programa. Broliškujų respublikų tautų dainos, čekų ir vengrų šokiai, latvių ir lietuvių dainos — viskas yra vienodai artima ir brangu atlikėjams.

Netrukus Rygos kultūros ir poilsio parke bus įrengtas miniatūrinis geležinkelis jauniems keleiviams pervežimui.

Kas sekmadienį ir vakarais šimtai rygiečių eina į savo parką, kuris yra tapęs Latvijos sostinės gyventojų mėgstama poilsio vieta.

Smerkia Televizija Kaip Vaikų Žalotoja

CHICAGO. — Amerikos Medikalė Asociacija kaltina televizijos industriją už maitinimą šalies vaikų baisia nusižengimų ir baisenybių programa, visai neatsižvelgiant į protines, fizines ir sociales pasekmes.

Asociacijos laikraštis sako, kad televizijos programa daro vaikus nervuotus ir bailius. 76 procentai programos kenkia vaikams. Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

ninkus, muzikantus ir skaitovus.

Kombinato "Maksa" audėjos yra garsios ne tik savo meistriskumu kuriant meninius audinius, kilimus, užuolaidas. Garsas eina ir apie kombinato audėjų dainavimo meistriskumą. Darbininkų chorui vadovauja Latvijos konservatorijos studentas Paulis Kveldė. Audėjos atliko dainą, kurią jos pačios ir sukūrė. Joje jos šlovina tautų kūrybinį darbą, savo brangiąją Tėvynę.

Toli pušyno parke buvo girdėti šimtų choristų dainos, saviveiklos orkestrų muzika. Vienas po kito kilo į estradą mėgėjai - artistai. Tai — šaltkalviai ir tekintojai, elektrikai ir suvirintojai, uosto krovikai ir tarnautojai, inžinieriai ir mokytoja.

Tautų draugystės idėjų yra persisunkusi visa koncerto programa. Broliškujų respublikų tautų dainos, čekų ir vengrų šokiai, latvių ir lietuvių dainos — viskas yra vienodai artima ir brangu atlikėjams.

Netrukus Rygos kultūros ir poilsio parke bus įrengtas miniatūrinis geležinkelis jauniems keleiviams pervežimui.

Kas sekmadienį ir vakarais šimtai rygiečių eina į savo parką, kuris yra tapęs Latvijos sostinės gyventojų mėgstama poilsio vieta.

Smerkia Televizija Kaip Vaikų Žalotoja

CHICAGO. — Amerikos Medikalė Asociacija kaltina televizijos industriją už maitinimą šalies vaikų baisia nusižengimų ir baisenybių programa, visai neatsižvelgiant į protines, fizines ir sociales pasekmes.

Asociacijos laikraštis sako, kad televizijos programa daro vaikus nervuotus ir bailius. 76 procentai programos kenkia vaikams. Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Los Angeles stotys per savaitę davusios 852 kriminalius pastatymus, priedui prie

Marilyn Reddick, iš Agincourt, Ont., šių metų Miss Canada. Ji dalyvavo Miss America konteste Atlantic City, N. J.

mažesnių nepadorių numerių. Reikia pripažinti, kad asociacija labai laiku pakėlė savo balsą. Televizija, kokia ji dabar yra, sudaro pavojų visiems, o ypač vaikams.

Paieškojimas

Paieškau K. Rugienio, I. Bačinsko ir M. Virbalo. Prašau atsisaukti patiems arba pranešti, jei kas žinote apie juos, už ką būsiu dėkingas. Rašyti: S. Paknis, 25 Hargrave St., Winnipeg, Man.

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MU. 123
Toronto

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio
Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą
Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HY. 9526

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus paruošu laikrodžius, žiedus ir kt.
Darbas ir Prekės Garantuota
Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272½ Queen St. W., Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, išaria akių nervus, nuo kurių paėina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

Vištos ir Kiaušiniai

Sviežios vištos, žąsys,
taipgi švieži kiaušiniai
pas

Art Farm Produce

563 Queen W. Toronto
Tel. WA. 5957

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING COMPANY

Chesterfields, Studio Couches & Mattresses
Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi
Darbas Garantuotas — Apropavimas Nemokamas

899 Bloor St. W. Lombard. 1438

prie Ossington Toronto
Sav. John Kamichaitis

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Priinama Kaina
148 WESTMINSTER AVE. T-1 LA. 5191
TORONTO